

Elültek a kormányválság viharos hullámai

Maniu kormánya letette az esküt

Hosszas vita után alakult ki a miniszteri lista — Az új kormány holnap bemutatkozik a parlamentben — Maniu beteg és külföldre megy — Vaida belügyminiszter fogja helyettesíteni a miniszterelnököt —

Az új Maniu-kormány: régi zászlóval új vizeken, vagy új zászlóval régi vizeken. Lehet, hogy az első, lehet, hogy a második. Történelmi légkörben fogant politikai alakulás, történelmi hivatással és jelentőséggel, de hogy az eredménye történelmi értékű lesz-e, ez a kérdés a politika jövőjének titka, talán misztikuuma is.

Jóslani mindég lehet, de egyetlen jóslás sem reális. Bizalmat előlegezni mindég szabad, de az ember sohasem tudja, nem vész-e el a politika reszkirozott játszójánál az előlege. Ezért jobb nem jóslani, nem bízni a fantáziára a politikai véleményalkotást, de szépen, nyugodtan a földön maradni és a reális, a látható távlatokat tekinteni.

II. Károly király hazatérését úgy kommentálták a nagy politikának szűkszavu kommentálói is, mint Maniu Gyula mesteri megrendezését. Maniu Gyula mai kormányalakítása is a politikai kulisszák világában úgy tűnik fel, mint igen hatásos és gyakorlott kézre valló rendezés. Hogy Maniu csak napok válságai után, Presan tábornok koncentrációs törekvésének meghiusultával, a politikai helyzetnek bizonyos fokú vajudása révén fogadta el a királyi megbízatást, ennek nem primadonnáskodó szeszélyei, de igen komoly és látható okai vannak. Maniu tisztában van azazal, hogy a hazatért királynak nem volt szabad egy politikai párt, tehát egy körülhatárolt klikk támogatására építenie, de egy koncentrációs kormány akarásával dokumentálnia kellett a politikai erők összefogásának törekvését és vágyát. Maniu tudta, hogy a koncentrációra egyrészt az ő személye nem alkalmas, másrészt a politikai konstelláció sem létezik, mert nagyon kétséges ma még az, hogy mit jelent és mit ér az a liberális disszidens csoport, amely Bratianu György mögött kezd ugyan sorakozni, de amely még nem nézett szembe Bratianu Vintila hatalmával és tekintélyével.

Maniu tudta, hogy nincs más, csak ő, akinek jönnie kell és akinek vállalnia kell annak a politikai harcnak folytatását, mely hangossá tette hónapok óta a közéletet és amelynél a leszerelésre még csak gondolni sem lehet, mert új okok és új helyzetek csak fokozták az offenzív lendületben lévő ellenzékiek elánját. Ezt az offenzívát csak az parirozhatja ki, aki eddig állta és kiismerte a harc modorát és taktikáját.

Maniu ezért állt felkészülve az első pillanattól kezdve az aktivitásra és ezért vonakodott napokig az aktivitás gyakorlásától. Nem trükk volt, nem taktika és nem preszsiós eszköz az a kijelentése, hogy visszavonul a politikától. Ez reális számvetés volt. Ha van más, mint ő, ám jön, ő nem akadályoz meg senkit, ő nem gáncsol el az urakodó természetes szándékának irányában haladó utakat, de akkor félreáll addig, míg ezek az utak eljutnak az előre látható zsákucába s akkor neki kell jönnie és a régi utnak új irányát kijelölnie.

Az események nem engedték realizálódni Maniu szándékait és Maniu mesteri rendezése elérte azt, hogy a kibontakozás gyors és sima irányban jutott el az ő személyéig.

Tiszta nemzeti-parasztpárti kormányt alakított. Ez a tény magában rejt sok előnyt, de sok küzdelmi anyagot is. Az előny a politika lélektanában keresendő: az előny az eddigi kormányzati rendszer továbbstabilizálódása és a diadalmas lelkek bizalomérzésének megszilárdulása. A küzdelmi anyag a politikai élet napi porondján hever. Akik eddig kézbe kapták és bombázták vele Maniuek pozícióit, azok most sem fogják heverni hagyni. Akik

eddig a pártharcok lovagjai voltak, azok ezután sem lesznek a harc kedvét elvető csuklyás barátok.

Ezt Maniu tudja és vállalja a harcot. Megerősített pozícióból vállalja. Nehéz és bonyodalmas helyzet vár rá, de úgy látszik, számolt ezzel s lehet, hogy érti annak is a módját, hogy az új zászlóval új vizekre evezzen, mert ez lenne a kívánatos, a közérdekű, a történelmi értékű és hivatású.

Heves viták után született meg a kormánylista

BUCURESTI, június 13. (Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársának telefonjelentése.) Maniu miniszterelnök ma délelőtt megjelent a király előtt s a királyi palotából a miniszterelnöki palotába hajtatott, ahol megkezdte tárgyalásait a kormány összeállítására vonatkozóan a nemzeti-parasztpárt végrehajtó bizottságával.

Maniu: Mit tagadjam...

A királyi palota előtt az újságírók tömege várakozott. Izgatottan lesik, hogy mikor jön ki Maniu Gyula és elvállalja-e ismét a királyi megbízatást a kormány megalakítására. Avval már mindenki tisztában van, hogy a király beleegyezett a tiszta nemzeti-parasztpárti kormány alakításába. Maniu ugyanis nem hajlandó koncentrációs kormányt alakítani. Maniut magához kérte a király, tehát valószínűleg a kormány megalakításával bizza meg. Hosszu várakozás után megjelenik Maniu Gyula. Arca mosolyog, derűs és meglegedett. Amint feltűnik magas alakja, hatalmas éljenzs zug végig a palota előtti téren, ahol az emberek uzei várakoznak. Maniu, amikor meglátja az újságírókat, felmevet. Az újságírók szinte karban kérdezik:

— Üdvözölhetjük önt, miniszterelnök ur?

Maniu közénk jön és halkán mondja:

— Mit tagadjam, ugyis tudják... Igen, megbízatást kaptam.

— Kik lesznek a kormány tagjai?

Maniu mosolyogva, tréfás titokzatossággal felel:

— Azt majd házilag fogjuk elintézni.

Egy Penman nevű fényképész megkéri a miniszterelnököt, hogy engedjen egy felvételt készíteni magáról. Maniu menni akar, de a fényképész elébe áll. Közben a tömeg bersogva, zugva ünnepli a miniszterelnököt.

Egy újságíró: Hallja Excellenciád, hogy ünnepli a tömeget?

Maniu: Hallom és nagyon csodálkozom rajta. Másfél esztendő után pedig minden miniszterelnök elveszti népszerűségét...

A kormánylista összeállítását a politikában is ritkán tapasztalt izgalom előzte meg. De ez az izgalom nem csupán a politikusok között volt tapasztalható, hanem a közönség körében is. Hatalmas tömeg hullámozott állandóan a királyi palota, a miniszterelnökségi palota és Maniu Gyula lakása előtt. A déli óráktól estig a rendkívüli kiadások egész tömege jelent meg a fővárosban, amelyek nyilvánosságra hozták az új miniszterium különböző kombinációit. Ezek a kombinációk azonban még jobban megzavarták a közönséget, amely nyugtalanul hul-

lámzott az uccákon késő éjszakai órákig.

A nagyfontosságú tanácskozások Maniu miniszterelnök lakásán folytak le. Az előszobában újságírók várakoznak. Percenként nyílik az ajtó és egy-egy miniszterjelölt lép ki rajta. Egyszerre az újságírók karjaiba megy. A kérdések özönével árasztják el, de csak ezt a választ kapták:

— Nem tudunk semmit. Csak Maniu Gyula adhat információt.

Gafencut legtöbbször lehet látni az előszobában. Rajta látszik a legnagyobb izgalom. Hírek szivárognak ki, de csak annyit sikerült megtudni, hogy bent nagy viták folynak. Különösen a munkaügyi és belügyi tárca körül vannak ellentétek. Este fél nyolckor egyenként távoznak a politikusok. Végül eltávozik Maniu is. A kérdésekre nem ad választ.

— Majd később — mondja és sietve ugrik be autójába.

Nyolc órakor már a király előtt áll Maniu Gyula miniszterelnök. Fél kilencig marad a királynál, azután sietve távozik. Egyszerre a párthelyiségbe hajtat, ahol a végrehajtó bizottság tagjai várnak. Kiint óriási tömeg hullámozik. Éltetik Maniut és követelik a kormánylista nyilvánosságra hozását. A végrehajtó bizottság ülése fél tízig tart. Pontban fél tízkor kilép Maniu Gyula s az új kormánylistát az újságírók rendelkezésére bocsátja.

Az új kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök: Maniu Gyula.
Belügyminiszter: Vaida.
Külügyminiszter: Mironescu.
Pénzügyminiszter: Popoviciu Mihály.
Földművelésügy: Mihalache.
Ipar és kereskedelem: Madgearu.
Közlekedésügyi: Manoilescu.
Közoktatásügyi: Costachescu.
Hadügy: Condeescu.
Igazságügy: Iulian.
Ideiglenes munkaügyi miniszter, tárca nélkül: Pan Halpa.

Az államtitkárokra vonatkozólag még nincs végleges döntés. A kinevezéseket a holnapi minisztertanács fogja eldönteni. Befejezett tényként említik azonban, hogy a következő államtitkárok lesznek kinevezve:

Miniszterelnökségi: Gafencu.
Közlekedésügyi: Crisan György dr.
Kultuszminiszteri: Pop Ghita.
Földművelésügyi: Potarca.
Belügyi: Anghelescu.

Ma este pontosan tizenegy órakor tette le az esküt Maniu Gyula kormánya. Holnap, délelőtt tizenegy órakor lesz az első minisztertanács és holnap délután mutatkozik be az új kormány a kamarában.

SZAVAZÓ SZELVÉNY

AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.

JELŐLTEM:

ITT LEVÁGANDÓ.

Az Aradi Közlöny a NEPTUN STRANDON ÉS FÜRDŐTELEPEN megrendezi Arad, 1930-as STRANDSZÉPSÉG, ÉS STRANDKIRÁLYNŐ-VERSENYFT. A VERSENY LEZÁRÁSÁNAK NAPJÁT AZ ARADI KÖZLÖNY KÉSŐBB FOGJA KÖZÖLNI. A szavazó szelvények bedobhatók a NEPTUN FÜRDŐTELEPÉN elhelyezett és a lap kiadóhivatalában felállított urnákban. Minden szavazó szelvény egy szavazatot számít — A szavazás eredményét naponta közli a lap.

Maniunak a kabinetalakítási vállalkozása nem jelenti azonban azt, hogy a tegnapi napon a nemzeti-parasztpárt köréből származó ama hírek, amely szerint Maniu Gyula külföldre akar utazni és hosszabb időre kikapcsolódik a kormányzati életből, üres vagy pusztán fenyegetés lett volna. Maniut tényleg nagyon megviselték az utolsó hetek izgalmai, az utolsó napok viharos tárgyalásait lázas-betegesen folytatta le és szilárd elhatározása, hogy *mindenki előtt rekonstruálja egészségét és külföldi utra indul*. Nagyon valószínű, hogy külföldi útja össze fog esni a parlament nyári szünetével. *Távolléte alatt Vaida belügyminiszter fogja Maniut helyettesíteni* és valószínűleg ez adott tápot annak a lapok által is

közölt kombinációnak, hogy Vaida, mint miniszterelnökhelyettes lesz tagja a kabinetnek. Vaida fog elnökölni Maniu távolléte alatt a minisztertanács ülésen is.

Amikor tegnap Presan tábornok missziója meghiusult, erősen tartotta magát az a hír, hogy a belpolitikai válságból csak új parlamenti választások jelelhetnek kivezető utat. Nem valószínű, hogy ezek az egyre pozitívabb formát öltő hírek szerepet játszottak Maniu elhatározásánál, noha általában az a vélemény alakult ki, hogy a bekövetkezett események hatása alatt megtartandó parlamenti választás csak a Maniu pártjának pozícióját erősítené meg.

Miért hiusult meg Presan kísérlete?

Presan tábornoknak visszavonulásáról érdekes kulisszatitkok kerültek ma nyilvánosságra. Politikai körökben elsősorban az kellett feltűnést, hogy Presan tábornok felkereste Bratianu Vintilát, akit sokan már nem tartanak politikai jelentőségű embernek. Amikor Presan tábornok visszaadta a királynak megbízatását, Maniu Gyula kijelentette:

— *Nem értem miért kellett lemondani Presannak. Valószínűnek tartom, hogy a tábornok katonai diszciplinától hűtve, meg volt győződve arról, hogy ha egy politikus nem támogatja, már nem szabad kormányt alakítania. Ez az egy politikus éppen Bratianu Vintila volt.*

Nehézségeket okozott Presannak a pártoknak vele szemben megnyilvánult követelése is. Maniu Gyula legalább öt-hat tárcát követelt pártja részére. Főként a belügyit és földművelésügyi akarta megtartani. Azonkívül követelte, hogy azokat a javaslatokat, melyeket kormánya elkészített, sürgősen terjessze a parlament elé. Lupu pedig a besszarábiai kormányzóságra tartott igényt egyik barátja részére. Azonkívül három miniszteri és tizenkét prefektusi állást követelt. Amikor Presan tábornok visszaadta megbízatását a királynak, hível előt jelezte:

— *Arra a meggyőződésre jutottam, hogy az én politikám sok vitát idézne elő. Inkább visszalépek.*

Teljes a harmónia a királyi család tagjai között

BUCURESTI, június 13. Ma délelőtt Mária özvegy királyné meglátogatta menyét, Elena királynét. A látogatás két óráig tartott és Mária özvegy királyné a legjobb hangulatban távozott. Ma este a cötroceni-i palotában

családi vacsora volt, amelyen részt vettek a királyi család összes tagjai. Ezen a vacsorán létrejött a teljes harmónia a királyi család tagjai között.

Duca: „Mi csak azt a módot kifogásoljuk, ahogy őfelségét trónra juttatták“

— Duca nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársa előtt —

Az Aradi Közlöny munkatársa több újságíróval felkereste Ducát a liberális klubban. Az egész ország közvéleménye kíváncsian lesi, hogy mi lehet a véleményük a jelenlegi helyzetről a liberális vezéreknek. Duca ez a beidegződött diplomata nagyon alkalmas arra, hogy ezt a kíváncsiságot kielégítse.

Elsősorban *erélyesen cáfolja azt a híresztelést, hogy a liberálisok ellene vannak II. Károly királynak.*

— *Mi csak azt a módot kifogásoljuk, a hogyan őfelségét trónra juttatták —* mondta Duca. — *Egy percre elhallgatott és azután így folytatta:*

— *Mi elsősorban románok vagyunk és csak azután liberálisok. Örülünk teljes őszinteséggel az új helyzetnek és minden erőnkkel cáfoljuk azt a beállítás, amely forradalmároknak akar bennünket feltüntetni.*

A továbbiakban rendkívül sajnálja, hogy Bratianu György pártszakadást akart előidézni.

— *Nem igaz az, —* mondotta — *hogy a pártunkban krízis van. Az egész országban Iasi és Galat kivételével a legteliesség egység nyilvánul meg. Az, hogy Argetoianu megjelent a királynál, nem tudom, miért kellett olyan nagy feltűnést. Minden liberális politikusknak joga van ahhoz és nem kifogásolható, ha hódolatát nyilvánítja a király előtt.*

Valjeanut kizárták a liberális pártból.

A liberálist párt ma tartott végrehajtó-bizottsági ülése elhatározta, hogy Valjeanut véglegesen kizárja a pártból.

Leszakadt egy új tutajhid és tizen a Zsilbe fultak

BUCURESTI, június 13. Gorjegyében lévő Plopper községben ma este borzalmas katasztrófa történt. A község lakói ma avatták fel a Zsil-folyón épített tutaj-hidat. A hidon a lelkész mondott ünnepi beszédet és körülbelül száz főnyi tömeg hallgatta. Egyszerre az új hid irtózatosszerűen összeroppant és az ünneplők egy része a megáradt folyóba zuhant. A katasztrófának tíz halálos és számos súlyosan sebesült áldozata van.

Az aradi pékek ráfizetnek üzemeikre

— Nincs liszt maximális áron és így nem tudnak maximális áron kenyeret adni —

ARAD, június 13. Az aradi pékmesterek ügylátszik semmiesetre sem hajlandók beletnyugodni a város maximális rendelkezésébe, amely leszállította a kenyér és liszt árát 50—50 banival kilogrammonként. A maximális-bizottság döntése óta a pékek küldöttsége átlagosan hetenként háromszor keresi fel a polgármestert, hogy bejelentse tiltakozását a kenyér és liszt árleszállítása ellen. A mai napon ismét teljes számban jelentek meg dr. Velcsov Géza alpolgármester előtt. Írásban igazolták az alpolgármesternek, hogy a jelenlegi árak

Prága szerint meghiusult Középeurópában Briand terve

PRÁGA, június 13. A német keresztény-szociálista Deutsche Presse, Károly király trónralépésével kapcsolatosan megállapítja, hogy a romániai események hátráltatják a kisantant-konferenciát és jelentékenyen befolyásolni fogják a cseh külpolitikát. A beállott politikai esemény folytán Briand páneurópa tervezete Középeurópában meghiusultnak tekinthető.

Civódás közben meggyilkolta feleségét

PRÁGA, június 13. Baloun János kertész ma délután két órakor prágai lakásán, civódás közben feleségét meggyilkolta. Amikor a rendőrség megjelent a helyszínen, a gyilkos az ablakon keresztül elmenekült. A rendőrség Baloun Jánost később elfogta.

Elfogták Strifler Ferenc aradi tanár zsebtolvaját

Vakmerő zsebtolvajlás történt tegnap az Arad—Hegyalla villamosvonalon. Strifler Ferenc katolikus gimnáziumi tanár Kovaszinczról Arad felé utazott és mivel nagy meleg volt a kocsiban, kabátját levetette és fölakasztotta. A tanár még Csicsérnél kivette a felakasztott kabátja zsebéből a pénztárcáját és átadta a kalauznak ellenőrzésre a jegyet. Ezután ismét visszatette a pénztárcát fölakasztott kabátja zsebébe. Mikélaka előtt, amikor a jegyellenőr jött, ismét ki akarta kabátja zsebéből venni a pénztárcáját, azonban azt legnagyobb meglepetésére nem találta ott. A tanár kijelentésére, hogy valaki ellopta pénztárcáját, Haász glogováci vakereskedő, Maros Péter gyoroki pék azonnal kijelentették, hogy a felakasztott kabát mellett láttak kihajolni egy gyanúsán viselkedő férfit. Strifler tanár a két tanúval jelentést tett a mikélakai rendőrségen. A mikélakai rendőrség a tanuk által megadott személyleírás alapján, Stretcu György mondorlaki lakosban még aznap este elfogta a tettest. Stretcu kezdetben tagadta a lopást, később azonban a keresztkérdésre zavarba jött és beismerte, hogy ő követte el a zsebtolvajlást. A pénztárcában talált 1125 lejt magához vette, majd a tárcát eldobta. A tolvaj Stretcu néhány évvel ezelőtt két hónapig az aradi rendőrségen teljesített szolgálatot, de elbocsátották, mint megbízhatatlant. Stretcut ma átadták az ügyészségnek.

Vihar egy pohár vízben

Az aradi zsidó hitközség vasárnapi választóközpülése elé

Vasárnap előreláthatóan izgalmas közgyűlése lesz az aradi izraelita hitközségnek. Az aradi zsidóság óriási többsége megrendíthetetlen bizalommal áll jelenlegi elnöke, dr. Schütz Henrik mögött, akinek rátermettsége és érdemei hosszú ideig kizárnak minden vitát afelől, hogy ki legyen az aradi zsidó hitközség vezetője. Egy pillanatig sem lehet tehát kétséges, hogy a vasárnapi választóközpülés a Schütz Henrik dr. vezetése alatt álló előljárást helyezi el ismét az ország egyik legtekintélyesebb zsidó hitközségének élére. — Az előrelátható izgalmat nem a választás kiemelésének kérdése fogja előidézni, hanem egy kicsi, de annál liangosabb csoport, amely a cionizmus jelszavaival igyekszik destrualni azt a nyugodt és eredményesen aktív munkát, ami az aradi zsidó hitközséget az évtizedek során az országos zsidó ügyek élére emelte.

Minden elvi és eszmei meggyőződés, amelynek célja a fejlődés előmozdítása és az építő munka, nálunk ösztönöz tiszteletre és megbecsülésre talál. Az a nemzetközi zsidó mozgalom, amely hatalmas anyagi és erkölcsi erőket vonultatott fel az ősi Jeruzsálem újjáépítése érdekében, hogy ott a hazátlan és új existenciát keréső zsidóságnak otthont létesítsen, ez az akció szimpatikus az egész kultúrvilág előtt, mert hiszen a távoli keleten akar nyugati értelemben vett civilizációt meghonosítani. De keményen szembe kell szállni azokkal a törekvésekkel, amelyek politikai jelszavakkal akarják feldulni az egyes nemzetek keretében elhelyezkedett zsidóság nyugalalmát. A cionizmus a nemzetközi destrualió szolgálatába állott azáltal, hogy a magyar, német, román, francia, vagy angol nemzeti kultúrával átítatott és nemzetiségileg teljesen azonosult zsidóságra egy számára már teljesen idegen, holt nyelvet, gondolatkört igyekszik ráerőszakolni és világszerte egy új nemzeti kisebbséget kreálni, ami egyrészt a nemzetközi antiszemitizmust provokálja, másrészt pedig egy talajtalan sovinizmust termel ki és növeli azt a chaoszt, amely a mai világpolitikát jellemzi.

Az erdélyi magyar zsidóság egészséges ösztönnel ellenszegül a cionista agitációnak, amelynek céljai zavarosak és távol állnak a mentalitástól, amelyben nevelkedtünk. Az erdélyi zsidóság lelkét teljes egészében áthatotta a magyar nemzeti érzés, intellektusa a magyar kultúra emelőjévé lett életerős. Zsidóságát a templomban és lelke valóságos szentélyében nyilvánítja csak meg, mint ahogyan a német és magyar protestáns sem téveszti össze vallását a nemzetiségével. A magyar nemzetiségű, román állampolgárságu, izraelita vallású zsidók nem kaparhatják le magukról azt a nemzeti érzést, amely a magyarsághoz filizik őket. Ebben az érzésben nevelkedtek és fiaikat is így nevelik. Kisebbségi sorsuk még hatványozottabban fejleszti ki bennük magyarságukat, mert hitvány ember az, aki a balsorsban elhagyja a családját, vagy feicsereéli nemzetiségét egy kényelmesebb, érdekeinek inkább megfelelő nációval.

Arad zsidóságának kijegecesedett álláspontját mondottam el itt a cionizmussal szemben. Az az elenyészően kicsiny csoport, mely a vasárnapi közgyűlésen ismét hallatni akar magáról, keservesen csalódik, amikor azt hiszi, hogy lesz ereje az aradi magyar zsidóság egységét megbontani.

Egy magyar zsidó.

Négy gyermek bennégett egy kunyhóban

RATIBOR, június 13. A Rauden melletti Skatitzban Kischka bányamunkás kunyhójában tűz ütött ki és a kunyhó teljesen leégett. A munkás négy gyermeke a lángokban lelte halálát. A munkás felesége és két másik gyermeke igen súlyos égési sebeket szenvedtek.

Costes új óceánrepülésre készül

PÁRIS, június 13. Costes francia pilóta, aki már egyszer megdöntötte a távolságrepülés világrekordját, Belonte francia aviatikus kíséretével az Atlanti óceán átrepülésére készül. A vállalkozást július első napjaiban akarják végrehajtani és utjuknak célja Newyork.

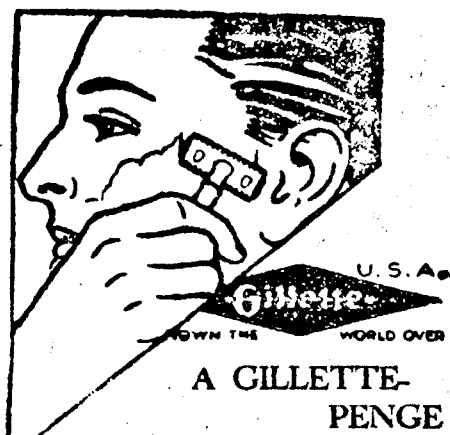
ROMÁNIA

az európai politika középpontjában

BÉCS, június 13. (Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) II. Károly király bucuresti-i trónfoglalása változatlanul izgalomban tartja az európai diplomáciát. A trónfoglalás előzményeiről és kulisszatitkairól kétféle, egymással merőlegesen ellentétes verzió van forgalomban. Az első szerint a visszatérést Briand, illetőleg a francia diplomácia készítette elő. Franciaország nagy aggodalommal szemlélte a kiskoru király nevében uralkodó régenstanács tehetetlenségét. Párisban komolyan félték attól, hogy ilyen körülmények között Románia csakhamar alkalmatlan lesz arra, hogy védgátat képezzen Oroszországgal szemben és csakhamar a bolsevizmus marzaléka lehet. Amikor a Maniu-kormány Párisban kölcsön után tapogatózott, állítólag azt a választ kapta, hogy Románia csak abban az esetben számíthat nagyobb kölcsönre, ha a kiskoru királyt kellő autoritással rendelkező uralkodó vagy diktátor váltja fel. Így került újra előtérbe a trónörökléstől megfosztott Károly restaurálásának terve. Románia most állítólag rövidesen megkapja a francia kölcsönt és ezt elsősorban a hadsereg kiépítésére fogja fordítani. Az így vélekedő diplomáciai körök ennek a verzióknak igazolására felhozzák II. Károly királynak Jules Sauerwein, a „Le Matin” szerkesztője előtt tett nyilatkozatát, amelyben a király az erős hadsereg szükségességét hangsúlyozza és ezáltal meg akarja nyugtatni Franciaországot, hogy Románia az ő királysága alatt be fogja váltani a hozzáfűzött reményeket és sakkban fogja tartani a nyugat felé terjeszkedni akaró bolsevizmust. Ha ez a verzió megfelel a valóságnak, akkor Románia eddigi külpolitikájában lényeges változás nem várható és a kisanant fennállása is biztosítva van.

A másik verzió, amelyet diplomáciai körökben kolportálnak, Mussolinin, illetőleg Olaszországot hozza kapcsolatba a legutóbbi romániai eseményekkel. Eszerint II. Károly király legelkeseredettebb ellenfele, Bratianu, aki annak idején a száműzetést és trónfosztást is kikényszerítette, a franciabarát politika feltétlen híve. A Bratianu-féle liberális uralom alatt Románia teljesen a párisi politika befolyása alá került. Ezzel szemben a katonatisztek és a hadseregre támaszkodó politikusok, akik megunták a liberálisok uralmát, Averescu generális vezérlete alatt mindinkább Olaszország felé orientálódtak. Károly nyíltan Averescu politikája mellett foglalt állást.

Abban az időben Olaszország és Franciaország rivalizálása mind nagyobb mérveket öltött. Mussolini megkezdte Franciaország pozíciójának gyengítését. A francia befolyás

nem tépi, hanem vágja a szakállt!

Gillette

Briand és Mussolini harca Bucuresti szövetségéért — Ellentétes verziók — Olaszország vagy Franciaország áll II. Károly trónfoglalása mögött?

a Duna mentén és a Balkánon volt a legerősebb a kisananttal való szövetség következtében. Így Párisban nem nézték jó szemmel, hogy a trónörökös a liberálisokkal szemben Averescuék mellé állott. A Bratianu-kormány, abban az időben Párisban kölcsönt akart felvenni, a franciák azonban megtagadták a kölcsönt avval a megokolással, hogy a trónörökös nyíltan az olasz politika hívének vallja magát. A francia kölcsön, amelyre Romániának nagy szüksége volt, ürügyet szolgáltatott Bratianunak arra, hogy az akkor már halálosan beteg Ferdinánd királytól kizsarolja fiának száműzetését.

A liberálisok által jogaitól megfosztott trónörökös először Olaszországban tartózkodott, onnan Angliába ment, majd végül Franciaországba telepedett le. Szoros kapcsolatát Olaszországgal azonban Angliából és Franciaországból is gondosan ápolta. Diplomáciai körökben utalnak arra, hogy II. Károly király első cselekedete trónfoglalása után az volt, hogy elmozdította állásától Diamandit, Románia párisi követét, aki a franciabarát román politika legpronszozottabb képviselője volt és akit Maniu sem mert kormányrajutása után visszahívni, holott egyébként az összes liberálispartii funkcionáriusokat kicserélte.

Magyarországon és Albánián kívül Mussolininak immár Bulgáriát is sikerült megnyernie tervei számára. Ausztriát is eltérítette az addigi kisanant-barát politikától és így teljesen bekerítette Jugoszláviát. Grandi olasz külügyminiszter épen most pecsételi meg az olasz-lengyel barátságot s így Románia megnyerése után Franciaország teljesen kiszorulna Középeurópából és a Balkánról, az olasz blokktól körülzárt Csehszlovákia és Jugoszlávia kénytelenek lennének előbb-utóbb behódolni az olasz blokknak. A félhivatalos „Reichspost” is ezt a verziót teszi magáévá s már nyíltan a „Magyarország ellen irányuló kisanant bomlásáról” ír. A „Reichspost” szerint nemcsak Magyarországon biznak ebben, hanem Olaszországban is, ahol „a bucuresti-i francia befolyás gyengülésével számolnak.”

Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége kötelességének tartotta részletesen beszámolni mindkét verzióról. Természetesen ma még nem lehet megállapítani, hogy melyik kombináció felel meg a valóságnak, azonban az elmondottakból kitűnik, hogy a püsködsdi események következtében Románia az európai politika középpontjába került és Briand és Mussolini között feléledt a harc Románia barátságának elnyerésére.

Szemere Pál

Arad minden strandján lehet szavazni az Aradi Közlöny szépségversenyére

Csak amatőr-kölygek vehetnek részt a versenyen — Rövidesen megkezdjük a beérkezett szavazatok közlését

ARAD, június 13. Az Aradi Közlöny napi postája a legelevenebb bizonyíték arra, hogy Aradon megkezdődött a legragyogóbb strandidő. A posta csak úgy ontja már a szavazólappokat és az Aradi Közlöny kiadóhivatalában elhelyezett urnába is sűrűn potyognak a szavazócédulák. Strandszépségversenyünk a zsűri döntéséig olyan hatalmas akcióvá fog fejlődni, amilyen még Aradon ebben a vonatkozásban nem volt. A strandolás kedves-egészséges sport, a versengés természetes joga örök időktől kezdve a szép nőnek, mint ahogy a férfi joga Páris óta, hogy a legszebbnek ítélje oda az almát. Szerencse, hogy ebből a döntésből nem lesz háborúság, csak a fiatalságnak és szépségnek kedves ünnepe.

Az Aradi Közlöny strandversenyének stílusa és nivója érdekében már most közöljük, hogy épen úgy, mint a görög szépségversenyeken, valamint a modern Miss-versenyeken

az Aradi Közlöny versenyén is csak amatőrök vehetnek részt.

Azok a művészek, artisták, akiknek hiva-

Negy pokolgép robbant az éjszaka Nisben

A pályaudvari váróteremben robbant bomba áldozata egy halott és három sebesült — A többi pokolgép nem okozott kárt

BELGRAD, június 13. Nisből jelentik: Tegnap este 9 órakor a nisi pályaudvar harmadik osztályú várótermében felrobbant egy pokolgép, melyet a váróterem kályhájában helyeztek el. A pokolgép szétvetette a kályhát, megrongálta a váróterem bevezetését és megölte a kályha közelében ülő Rankovic vasuti ellenőrt. Két katonasúlyosan és egy gimnázista leány könnyebben megsérült a robbanás következtében. Alig ültek el a pokolgép robbanásának izgalma, mikor éjjel 11 órakor a nis—piroti vasútvonal mentén egy másik pokol-

tásukhoz tartozik a szépség ápolása — nem vehetnek részt a strandszépségversenyen, mert nem tekinthetők amatőröknek.

Társadalmi esemény és szórakoztató esemény lesz az Aradi Közlöny strandszépségversenye. A naponta beérkező levelekre válaszolva itt közöljük, hogy

a verseny nincs a Neptun-strandra lokalizálva. Ugy a katonastrandon, mint a zsigmondházi strandon is felállítjuk az Aradi Közlöny szavazóurnáját és ezeken a strandokon is megindul a versengés. A versenyt lezáró strandtűnépélyt, melynek keretében eldől majd a nagy kérdés: kik az aradi strandszépségek és ki a strandkirálynő, a NEPTUN-strandon fogja megrendezni az Aradi Közlöny.

A szavazócédulák özönlése arra késztet bennünket, hogy már most, az akció legelején, megkezdjük a szavazás eredményének közlését. Nehány nap múlva már közölni fogjuk azoknak a neveit, akikre eddig legalább 10 szavazat esett.

gép robbant fel. A pokolgép a vasuti töltésen volt elhelyezve s épen akkor robbant, mikor a Pirotból érkező gyorsvonat áthaladt a pokolgép helyén. Közvetlenül a második pokolgép mellett egy harmadik bombát is találtak, amely másfél kilogram súlyú volt. Mielőtt a bombát megvizsgálták volna, felrobbant. Éjjel három órakor Nis egyik külvárosában egy homokraktárban felrobbant a negyedik pokolgép. Az utóbbi három robbanás semmi kárt nem okozott.

SZÍNHÁZ IRODALOM MŰVÉSZET

* Zerkovitz társulata Erdélyben vendégszerepel. Budapestről jelentik: Zerkovitz Béla, a világhírű magyar zeneszerző, 14 tagú társulattal, köztük a Royal Orfeum együttesével, erdélyi körútra indul. Legelsőnek Temesváron mutatkozik be holnap, június 14-én, majd körútját folytatva, estélyeit Nagyváradon, Aradon, Brassóban és Kolozsváron tartja. Előadásra kerülnek a legrégebbi Zerkovitz-nótákól — a legújabbig, valamennyi.

A bor még a lovaknak is használ és meghosszabbítja az emberi életet

BUDAPEST, június 13.) A prohibíció elleni kongresszus mai ülésén Portmann dr. bordeauxi tanár hatalmas előadást tartott a szeszes italok védelmében. Kijelentette, hogy a bor a lovaknak is használ, amennyiben gyakorlatilag beigazolást nyert, hogy ha a ló takarmányát borral öntözik meg, az állat intenzívebb munkára sarakodik. Beigazolt tény az is, hogy a francia bortermő-vidékeken a nagymennyiségű borfogyasztás következtében sokkal hosszabb ideig élnek az emberek. A kongresszus javaslatot fogadott el, amelyben ragaszkodik az emberi szabadsághoz és leszögezi, hogy a prohibíció csalás és csupán a csempészet és az egészségtelen titkos szesstermékek terjesztésére szolgál.

Telefon
Sif

HO TEL
konfort
modern

Szűrtés
Fűrés

UNIVERSAL

Redmált
Kisvár

Stada
Gáborovici

Bukaresti
Rantus

Kiszolgálás

TÖMEGROHAM A VÁROSI ADMINISZTRÁCIÓ ELLEN

300 CFR-munkás vagyontalansági bizonyít-

Különös rendelkezés, melynek senki sem tudja az okát. Léépítés, vagy a szerzett vagyon felülvizsgálása? ványt kért

ARAD, június 13. Az aradi városháza folyosóján ma délelőtt körülbelül háromszáz CFR-szakmunkás jelentkezett vagyontalansági bizonyítványért. A munkások küldöttsegileg keresték fel dr. Velcsov Géza alpolgármestert és kérték, hogy a bizonyítványt részükre még a mai nap folyamán állítsák ki, mert azt igazolás céljából legkésőbb holnap be kell nyújtaniuk a CFR igazgatóságához. Dr. Velcsov kijelentette, hogy kívánságukat lehetetlen teljesíteni, mert a vagyontalansági bizonyítványt a törvény által előírt ellenőrzés után állíthatják ki. A kérvényező bemondja adatait a jegyzőkönyvbe, amelynek alapján a város megbízottai bevezetik a nyomozást annak megállapítására, hogy a bemondott adatok megfelelnek-e a valóságnak. Ez a procedura pedig legkevesebb két-három napot vesz igénybe. A munkások azonban hivatkoztak a rendelkezésre, mely szerint nekik holnap okvetlenül be kell nyújtaniuk a bizonyítványt.

Dr. Velcsov Géza érintkezésbe lépett a CFR aradi igazgatóságával, ahol néhány napi határidőt engedélyeztek a munkásoknak a vagyontalansági bizonyítvány megszerzésére. A munkások azonban elvesztették a mai munkanapjukat, sőt egyrésztüknek a holnapi és hétfői napot is fel kell áldozni, mert a jegyzőkönyvek felvétele meglehetősen lassan halad és a munkások nagy többsége délután két órakor anélkül, hogy ügyét elintézte volna, távozott a városházáról.

A CFR-munkásság körében ez a rendelkezés érthető idegességet keltett. Senki sem tud ugyanis választ adni arra, hogy a CFR vezérigazgatóság miért rendelte el a vagyontalansági bizonyítvány megszerzését. A vitat-

Külön élelmiszerjegyekkel csinál idegenforgalmi propagandát Szovjetország

BERLIN, június 13. (Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Egészen mulatságos a szovjet legújabb erőfeszítése: Oroszország idegenforgalmi propagandára vetette magát. A szovjet eddigi látogatói többnyire kereskedőkkel teltek ki, akik mindenáron gazdasági kapcsolatokat akartak teremteni országuk és a szovjet között, azonkívül egyes nyugati országok kommunistái, álintellektueljei keresték fel a szovjetparadicsomot. Ezidén a „Inturist“ már több ezer látogatóra számít és nagy garral hirdeti, hogy a külföldi vendégek minden kényelmet megtalálnak a nagy orosz hotelekben. Annyi bizonyos, hogy elszánt, a kalandoktól vissza nem riadó turistának kell lennie, aki ezeknek a nagyhangú ígéreteknek felül. Köztudomású, hogy például Moszkvában a szállodák túl vannak zsúfolva, a lakásinség a mai Oroszországban a legutóbbi évek során még kinosabbá vált, úgy, hogy valósággal lehetetlen helyzet állna elő, ha mondjuk, Moszkvában egyszerre 1—2000 idegen érkeznek meg. Az ellátás sem lehet mintaszerű, mert hiszen Oroszországban ma is jegyekre adják ki az élelmiszert. Az „Inturist“ megnyugtatta az érdeklődő külföldet, hogy ebben a tekintetben mitől sem kell tartania, mert a közlekedési népbiztonság segíteni fog a szállóvendégeken és külön jegyeket ad a külföldieknek, hogy napi ellátásukban fejni ne akadjanak.

Mit ígér a szovjet idegenforgalmi hivatala, az „Inturist“? Harminckilenc féle programmal kedveskedik. Moszkvára és Lenin-grádról öt napos tartózkodást ajánl, hajlandó az utasokat levinni a Volga mekké, a Kaukázusra és a Krimi-félszigetre. Moszkvában az előkező turista napi ellátása 25 dollárnál kezdődik, már pedig ezért a legelőkelőbb angol hotelekben is a legelőkelősebb ellátást kaphatja az idegen.

kozó munkások találhatnak, kombinálnak. Egyik munkás megjegyzi:

— Biztosan azt akarják megállapítani, hogy nem szereztünk-e bűnös uton vagyont.

— Akkor mért kezdik nálunk — mondja egy másik. — Valahol feljebb kellene az ilyen után kutatni.

A hangulat elkeseredett. Sohan azt hiszik, hogy a CFR-nél nagyszabású léépítések lesznek és elsősorban azokat a munkásokat bocsátják el, akik valamilyen vagyonnal rendelkeznek. Az Aradi Közlöny munkatársa érintkezésbe lépett a CFR aradi igazgatóságával s megkérdezte a rendelkezés okát. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a vezérigazgatóságtól minden kommentár nélkül érkezett le Aradra az a rendelet, amely előírja, terjesszék fel azokat a munkásoknak neveit, akik házzal, földdel, vagy egyéb vagyonnal rendelkeznek s azokat, akik teljesen vagyontalanok. Aradon a CFR-nél szintén nem tudják az okát a rendelkezésnek.

Agyonlőtte felesége Fröbel német léghajóst

BERLIN, június 13. Fröbel György ismert német léghajós ma a chelnitzi kórházban meghalt. Mivel halála körül gyanus körülmények merültek fel, kihallgatták Fröbel feleségét, aki hosszas vallomás után beismerte, hogy férjét szóváltás közben ő lőtte agyon. Érdekes, hogy Fröbel halála előtt azt a kijelentést tette, hogy vigyázatlansága folytán ő okozta szerencsétlenségét, hogy a re-
volvere véletlenségből sült el.

Vizsgai jutalomkönyvek
nagy választékban igen olcsón
Kerpel Izsónál, Aradon.

Szombat

OLCSÓBB LETT AZ ÉLET Romániában a statisztikai kimutatások szerint. A megélhetési indexszám 1,5-el kisebb lett és érdekes, hogy az olcsóbbodás az elsődleges szükségleti cikkekben állott be. Végre egy olyan jelentés, amely a panaszok tengeréből szigetként emelkedik ki. Vigasztaló ez már csak azért is, mert bizonyítja, hogy igenis van szilárd talaj a lábunk alatt valahol mélyen a bajok és gondok Oceánjában. Ez a szilárd föld: maga a természet, amely szinte kivételes nagylelkűséggel látta el a bőség szarujából kincsekkel Romániát. A természet ezidén is kegyes volt hozzánk, ellátott mindent jóval bennünket. Arra azonban képtelen, hogy a gazdagság televény földjéről kiszorítsa azt a pusztító tengert, amelyeket az emberi gonoszság és ostobaság zudított oda. Böcs és becsületlen gazdasági politikával lehet csak a megduzzadt zilipeket eltávolítani és a gondok, bajok, panaszok tengerét levezetni a gazdag és jóságos anyaföldről.

MINDENKI KÁROLY-PÁRTI lett márhólnapra. Alig van politikus, aki meg ne jósolta volna a bekövetkező eseményeket s már régen várta haza Károly herceget. Ezek az urak halálsápadtan vették tudomásul a szombati megérkezés szenzációját, vártak egy-két napig: sikerül-e a dolog és mikor már királyiá proklamálták Károly herceget, előrontottak lesállításukból és a lehangosabb karlistákká lettek. Elszántan tolakodnak a vélt husos fazék körül és ismét konjunkturát szimatolnak. Szerencsére azonban a Károly-kérdés olyan exponált probléma volt már évek óta, hogy minden politikusnak alkalma nyílt véleményét a fórumon leszögezni. A pálforgatásakor csak elő kell szedni ezeket a nyíltan hangoztatott véleményeket és ezzel szájkosarat tenni a hangoskodókra. Az eljövendő új rezsim csak az értékes elemeket csoportosítsa maga köré. Ha nem volna paradoxon, azt mondhatnók: csak jellemes politikusok irányíthatják az új utakon Románia szekerét.

„Vigyázz magadra“-hét Angliában.

LONDON, június 13. A belügyminisztérium statisztikája, amely negyedévenként beszámol a közlekedési balesetekről, minden egyes alkalommal új rekordot tartalmaz. Az utolsó esztendő adatait összehasonlítva, a következő ijesztő képet kapjuk: 1921.: 62.621 sebesült, 2678 halálos áldozat; 1924.: 98.215 sebesült, 3631 halálos áldozat; 1926.: 124.287 sebesült, 4803 halálos áldozat; 1929.: 170.917 sebesült, 6696 halálos áldozat. Az elmúlt év 6696 halottja közül 2264 ült a balesetet okozó járművön. A gépkocsivezetők szigorú ellenőrzésén kívül már tervbevétték a gyalogosok megrendszabályozását is, mert a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a szerencsétlenségek oka nagyon sok esetben a gyalogosok könnyelműsége is. A közlekedési szerencsétlenségeken kívül Angliában az egyéb balesetek száma is annyira megnövekedett, hogy megmozdulásra bírta a társadalmat. A yorki herceg elnöksége alatt egyesület alakult, amely felvette a harcot mindennemű baleset ellen. Az egyesület most rendezte a „Vigyázz magadra“-hétet, amelyen széleskörű propagandát folytatott az elkerülhető balesetek elhárítása érdekében. Az újságok tanácsokat és fényképeket közöltek arról, hogyan kell az utcán járni, rádió is több előadást tartottak és ilyen falragaszok árasztották el az utcákat: „Inkább ezerszer óvatos, mint egyszer nyomorék.“ — „Az utcasten járj vigyázva, nem kerülés be a kórházba.“ — „A baleset egy percig tart, a gyógyulás évekig.“ — A propaganda-hét keretében a londoni lord-mayor aranyéremmel tüntette ki azokat a gépkocsivezetőket, akik legalább tíz éve ülnek a volánnál és még sohasem okoztak közlekedési balesetet.

A munkaügyi felügyelőség június 22-én kezdi meg az idegen állampolgárok tartózkodásának elbírálását

— Még csak szombaton lehet kérvényeket benyújtani —

ARAD, június 13. A Romániában tartózkodó idegen állampolgárok ellenőrzéséről szóló miniszteri rendelkezés több félreérthető pontot tartalmaz, amelynek tisztázása a rendelkezés bővebb kommentálását tette volna szükségessé. Ma, szombaton már lejár a vonatkozó kérelmek benyújtásának határideje és bizony az idegen honosok között igen sok olyan akad, aki épen tájékozatlanságánál fogva nem tett eleget a rendelkezésnek. Az Aradi Közlöny munkatársa ma ismét a munkaügyi felügyelőségen járt, ahol azonban azt a felvilágosítást kapta, hogy

a miniszteri rendelkezéshez felvilágosító végrehajtási utasítás még mindig nem érkezett meg. Minél fogva a felügyelőség az idegenek ellenőrzésének kérdésében a saját intenciója szerint fog eljárni.

Az aradi munkaügyi felügyelőség a rendeletet úgy értelmezi, hogy mindazon idegen állampolgárok, akik az idegeneket ellenőrző listrom-

ban szerepelnek és két évnél rövidebb időre szóló tartózkodási engedélyük van, még a mai nap folyamán további tartózkodásuk iránt újabb kérelmet tartoznak benyújtani. A vonatkozó kérvényeket a rendőrkvésztrúrhoz kell címezni és ott kell benyújtani is. Dr. Moga Romulus rendőrkvésztró a beérkezett kérelmeket a jelentkezési határidő lejártja után átteszi a munkaügyi felügyelőséghez, ahol június 22-én kezdetét veszi a kérelmek elbírálása. Az idegenek kérelmének elbírálásához a minisztérium egy bizottságot fog delegálni. Jelen pillanatban még nem lehet tudni, hogy a bizottságba milyen személyeket nevez ki a miniszter, mert a vonatkozó rendelkezés sem érkezett meg.

A kérelmek elbírálását végzészerűen a kérvényekre igitja a bizottság és azután átteszi az állambiztonsági hivatalhoz, amely az ellenőrző bizottság rendelkezését végre fogja hajtani olyképen, hogy kiállítja az új tartózkodási engedélyeket, vagy végrehajtja a kiutasítási parancsot-

Katasztrófális vihar Páris fölött

— Viz miatt állanak egész városrészek — Szünetel a vasúti forgalom —

PÁRIS, június 13. A francia főváros felett orkánszerű vihar dühöngött. Az alacsonyabban fekvő részek viz alatt állának. Az egyik templomba becsapott a villám és felgyújtotta. A vidéken is óriási károkat okozott a vihar. Az egyik vasúti vonalat a víz teljesen elöntötte. A vasúti forgalom szünetel, miután az egyik ágaug viz alá került. Az áradat elöntött egy hidat. A villám több helyen lecsapott. Emberéletben is esett kár.

Több embert ölt meg a villám a Ruhr-vidéken

ESSEN, június 13. A Ruhr-vidéken és Nyugatnémetországban hatalmas vihar dühöngött. A villám több emberéletben tett kárt. Saarbúrgban óriási felhőszakadás volt, a villám több házat felgyújtott. A külvárosban mé-

teres magasságban áll a víz. A trier-saarbrückeni vasútvonalat a víz elöntötte. Az áradás miatt a vasutósszekötetés teljesen megszakadt.

Aradváros lefoglalta az olasz bábszínház teljes felszerelését

A bábszínház tulajdonosa kultursérelmet lát és jelent — 17.500 lejjel tartozik színházberlet fejében

ARAD, június 13. Aradváros vezetősége ellen érdekes feljelentés ment a belügyminisztériumba. Néhány nappal ezelőtt az aradi nyári színházban egy olasz bábszínház produkálta magát. A közönséget ugylátszik nem nagyon érdeklik az ilyen színjátékok, mert az előadások rendszerint üres házak mellett játszódtak le. A bábszínház igazgatósága 17.500 lejjert vette bérbe a színház épületét és a tulajdonos gyenge jövedelem miatt a színház igazgatósága nem tudta a bérösszeget kifizetni. A város vezetősége erre törvényes jogával élve, lefoglalta a bérösszeg fejében a bábszínház teljes felszerelését. A színház vezetősége már meghirdette előadásait több erdélyi városban és községben, de az előadásokat

kénytelen lemondani, mert a szereplő „színeszek“ a város rendelkezésére le vannak foglalva.

A bábszínház vezetősége hosszú táviratot intézett a belügyminiszterhez, amely elpanaszolta, hogy Arad városa ellensége a kultúrának, mert lefoglalta és nem akarja kiadni a tulajdonosoknak a szereplésre váró bábukat. A belügyminisztérium ma táviratban kérdést intézett a város vezetőségéhez, hogy mi okból tartotta vissza a bábszínház felszerelését. A válasz még a délelőtti folyamán elment a belügyminisztériumba. A város tudomására hozta a belügyminisztériumnak, hogy az elmaradt bér fejében jogosan foglalta le a színház felszerelését.

Grandi Budapesten és Bécsben is tárgyal

BUDAPEST, június 13. Grandi olasz külügyminiszter befejezte varsói tárgyalásait és ma este Budapestre érkezett, ahol ünnepiesen fogadják és este ebéd volt az olasz miniszter tiszteletére. Grandi holnap Budapesten marad és tárgyalni fog magyar kormánytényezőkkel. Holnap Bécsbe utazik, ahol szintén egy napot fog tölteni s megismerkedik Schober kancellárral.

Bethlen holnap utazik Londonba.

BUDAPEST, június 13. Ma ideérkezett Grandi olasz külügyminiszter, aki Bethlen miniszterelnöknél dínerezen jelenik meg. Grandi későbbben Walkó magyar külügyminisztert is meglátogatja. Bethlen miniszterelnök londoni utazására való előkészületek már megtörténtek. A miniszterelnök holnap utazik el Budapestről az Orienttel. Bethlen miniszterelnök feleségével és báró Apor Gáborral a külügy-

minisztérium politikai osztályának főnökevel hagyja el az országot.

Az aradi mozók mai műsora

CENTRAL MOZGÓ 5, 7 és negyed 10 órákor. Az egész világot meghódító „ATLANTIC“ című grandiózus filmtragédia. Főszereplője: Fritz Kortner német filmszínésznek legnagyobbja. Kezdekör az ajtók lezártnak.

SELECT MOZGÓ. Közkívánatra a mai napra még meghosszabbítva Conrad Veldt-tal a főszerepben: Dr. GIFT (A varázsló) Veti-tésre kerül továbbá II. KÁROLY KIRÁLY trónralépésével kapcsolatos eseményekről készített film.

ELITE MOZGÓ. Utoljára DIADALMAS IFJUSÁG. Történet a délamerikai portugálspanyol háboruból. Főszerepekben: Mary Philbin és Lionel Barrymore.

GRADISTE MOZGÓ. Utoljára: KIS SZÖKEVÉNY. Vigjáték. Nagy Kató és Vivian Gibson a főszerepekben.

HIREK

Meghalt Pick Ernő

ARAD, június 13. Aradváros kereskedő-társadalmának egyik igen érdemes tagja dőlt ki ma este tíz órakor az évek sorából. Pick Ernőt 67 éves korában, hosszas szenvedés után váltotta meg a halál. Pick Ernő Arad kereskedelmi életében éveken keresztül előkelő szerepet játszott. A nagy szaktudással rendelkező üzletember mögött egy melegen érző emberi szív dobogott, amely a szegényeknek, a nincstelenségnek támogatására ösztönözte. Arad zsidó jóltkonysági életében mindent átjelen volt Pick Ernő agilitása. Nyolc éven keresztül a Chevra Kadischa elnöki tisztségét töltötte be. Mint a Szeretetház megalapítója, agilitást fejtett ki az intézmény létesítése körül. A temető kibővítésének eszméjéért éveken keresztül kitartó harcot folytatott.

Pick Ernő a kereskedői tisztesség mintaképe volt. Harmincöt éven keresztül állt jónevű üzlete élén, harmincöt esztendőn keresztül tett tanúbizonyságot üzleti ügybuzgóságáról. Néhány évvel ezelőtt nyugalomba vonult. Nem bírta tovább az iramot. Nyugalmát tökéletesen a családi életének szentelte. Pick Ernőt előkelő és széleskörű rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Szabadság-tér 2. számú gyászházból.

— **Időprognózis.** Helyi zivatárokra hajlandó igen meleg idő várható, vagy csak jelentéktelen lehülés.

— **Rekvium.** Vasárnap délelőtt 11 órakor a helybeli román székesegyházban rekviumot tartanak boldog emlékezetű Babescu Gyula nyug. törvényszéki igazgató és neje, valamint fiának, Babescu Victornak és nejének, Luciának, egy éves halálzási évfordulóján. A gyászmisén a Babescu-család barátai, Babescu Victor tanártársai és tisztelői, ismerősei nagy számban fognak részt venni.

— **Új törvény készül a katonatisztek előléptetésére.** Bucurestiből jelentik: A hadügy-minisztériumban új törvénytervezet készül, amely soron kívül kerül a parlament elé. A tervezet szabályozza a tisztek előléptetését és leszállítja a nyugdíjazási korhatárt. Ezzel kapcsolatban több magasrangú tisztsézt vonul nyugalomba. A jövőben a terv szerint csak az lehet ezredparancsnok, aki a háború idején katonai szolgálatot teljesített.

— **Lloyd George 40 éves politikai jubileuma.** Londonból jelentik: Lloyd George 40 éves politikai jubileumát ünnepelte a volt miniszterelnök választókerülete. A nagy politikust hível meleg ünneplésben részesítették és egy ezüst irókészletet nyújtottak át neki. Összegyűlt adományokból pedig nevére egyeteml alapítványt tettek.

— **Bomlik a magyar nemzeti demokraták párt.** Budapestről jelentik: A 8 Orál Újság írja, hogy a nemzeti demokraták-párt ma esti ülésén súlyos szakadás következett be. Pakots József több hívével kilép a pártból, mert a törvényhatósági választásoknál mellőzték.

— **Házasság.** Riedl Magda és Bleicziffer Géza, ma, 14-én délután fél 1 órakor tartják esküvőjüket a Minorita-templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Mohaupt Miklós adóellenőr (Karcag), Bán Olga (Soborsin) f. hó 15-én tartják esküvőjüket Szolnokon.**

— **A városháza légtornászóját az elmeosztályon ápolják.** Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk arról az izgalmas incidensről, amelynek hősnője Pap Amália 18 éves munkásleány volt, aki felmászott a városháza parkányzatára, ahonnan csak tűzoltó-létra segítségével tudták lehozni. Pap Amáliát a mentők a kórházba szállították. A kórház elmeosztályán ma tüzetesen megvizsgálták, elmebeteggyanusnak találták és egyelőre ott tartották megfigyelés céljából.

A cionista csoport megbontotta a hitközség békepaktumát

Nagy készülődés a vasárnapi izr. hitközségi választásokra — A magyar zsidóság patinás neveivel vonul fel a választásra

ARAD, június 13. Az aradi neolog izr. hitközség, mint ismeretes, vasárnap tisztújító választást tart, melyen előreláthatólag az eddigi vezetés és a cionista csoport veszi fel egymással a küzdelmet. A választási küzdelem kimenetele egy csöppet sem kétséges, hiszen a múltban már annyiszor beigazolódott, hogy ennek a városnak a zsidósága ragaszkodik magyarságához, tradicionális kultúrájához, amely épen a magyarságában gyökeredzik. Az aradi zsidóságnak generációkon keresztül lelkebe vésődött dr. Kecske mélt. Lipót nagyváradi főrabbi jubiláris beszédének egy mondata: „Megállapítom, hogy a zsidó népielkeknek az isteneszme után való legszentebbik elve az igazságosság. És ez az igazságosság a zsidó lelkekben a vallásnak próféta-eleme.” Arad magyar zsidósága a haladás igazságosságának szellemébe illesztette a maga vallását. Ennek a ténynek igazságossága fogja ismét diadalra vinni a vasárnapi hitközségi tisztújításon azoknak ügyét, akik eddig is a haladás szellemében intézték az aradi neolog izr. hitközség ügyét.

— **Akik a béke nevében háboruskodnak.**

A mostani vezetés és a cionista csoport eddigi küzdelme a kulisszák mögött folyt le. A cionista csoport az elmúlt héten önerelét felülmúló propagandát fejtett ki, hogy megbontsa a magyar érzelmi aradi zsidóság egységét. Kultúregyesületeket és kultúrleadásokat rendeztek. A propagandának ilyen eszközeivel képzelték el, hogy a majoritásheli csoport mögött álló 1033 hitközségi szavazó többségét megkaparintják. A cionista előadásoknak szép sikerük is volt. Azonban nem eszrefeszítő hatása vitte az aradi zsidóságot a cionista kultur-intézményekhez, hanem az a körülmény, hogy a cionisták jóvoltából ismeretkörü tágíthatta. A cionista csoport ezt a látszólagos népszerűséget már az első kínálkozó alkalommal ki akarta aknázni a maga számára. Ugylátszik azonban, hogy a vélemények a cionisták között erősen megosztottak, mert előbb úgy döntöttek, hogy az asszimilláns csoporttal közös platformon ejtik meg a küszöbön álló hitközségi választásokat. Vannak azonban a cionisták között olyanok is, akik a nyilvánosság fóruma mögött állandóan a nyílt harc felvételére tüzeltek a kedélyeket. Ezzel magyarázható meg csupán az iskolaszék ülésén kipattant harcikedv. Ezen az ülésen az történt ugyanis, hogy Szenes Henrik, a cionista csoport egyik vezére a hitoktatói állás betöltésével kapcsolatban kérdést intézett a jelenlegi vezetéshez, hogy cionista pályázhat-e az állásra.

Dr. Schütz Henrik elnök kijelentette, hogy nem, mert az aradi zsidóság nem azonosítja magát a cionista tendenciákkal és így az iskolába sem lehet ezt a szellemet bevinni, Szenes

— **Haláleset.** Súlyos csapás érte Aradon a közismert Hacker-családot. Özv. Hacker Jakabné, született Szűsz Róza, hetven éves korában, Budapestben elhunyt. Az elhunyt uriaszonyt Aradon lakó gyermekei, rokonai, valamint tisztelői gyászolják. Özvegy Hacker Jakabné elhunyt nagy részvétet keltett széles körökben.

— **Fogházbüntetésre ítélték egy történetírót, aki a könyvtárból oldalakat lopott.** Budapestről jelentik: Rác-Rónai Károly történetírót a törvényszék 1 havi fogházra ítélte, mert az Akadémia könyvtárában tanulmányokat folytatott az amerikai magyar kapcsolatokról és tanulmányozás közben lapokat szakított ki és tulajdonított el fontos forrásmunkákból.

— **Nagyarányu vesztegetési botrány Lengyelországban.** Kattowitzből jelentik: A Polonia értesítése szerint a vajdasági hivatal öt főtisztviselőjét és az ellenőrző bizottság két vezető tisztviselőjét felfüggesztették állásuktól. A tisztviselők felfüggesztése egy rendkívül nagyarányú vesztegetési ügygel áll összefüggésben és a tisztviselők ellen büntügyi eljárás indul.

Béreljen KERPEL könyvtárában.

Henrik erre azt kérte, hogy az iskolaszék a pályázat kihirdetésénél kösse ki, hogy a jelentkező nem lehet cionista. Szenes Henrik javaslatát leszavazták.

Az iskolaszék ülése után a cionista csoport megbontotta a paktumot és egy kiáltványt adott ki, amelyben arra hivatkozik, hogy végre valahára biztosítani akarja a hitközség békéjét. Cionista politikát akar meghonosítani a magyar szellemű aradi zsidóság között, de azért politikai szempontnak nem szabad a választáson érvényesülni. A cionista csoport kiáltványa arra hivatkozik, hogy csak a tehetetienek, az inaktívok, az állandó békétienségetszítók és a köz szempontjából hasznavehetetlenek maradnak ki a jelölőlístából, holott épen azokat nem vették fel, akiknek az aradi magyar zsidóság hitközségi életében hervadhatatlan érdemei vannak.

— **Mit propagál a régi vezetés.**

Az aradi magyar zsidóság régi patinás neveivel veszi fel a vasárnapi választásokon a küzdelmet. A jelölőlístán a következők szerepelnek: Elnök: Dr. Schütz Henrik, elnökhelyettes: Deutsch Andor, képviselőtestületi tagok: iltői Adler Andor, Bársony Andor, Bruckner Sándor, Engel Gyula, dr. Fuchs Albert, Jellinek József, dr. Juhász Géza, Hirsch Jenő, Kalmár József, dr. Kelemen Căbot, dr. Keppich Jakab, Koch Dániel, Leichter Lipót, dr. báró végvári Neuman Károly, Ráskai Miksa, dr. Reusz Miklós, dr. Roth Marcell, Schreyer Viktor, Szűcs F. Vilmos, Weisz Arnold. A hivatalos lista a cionista korteskedés dacára továbbra is állja a paktumot, mert a képviselőtestületbe több cionista tagot jelölt.

A küszöbön álló választással kapcsolatban a régi vezetés a következő proklamációt adta ki:

„Régi tradicionális hűséggel akarjuk községünket tovább vezetni, hitben erős meggyőződéssel és a kulturális haladás szellemében. Fentartani és fejleszteni akarjuk intézményeinket itthon, Aradon a mi szülőföldünkön. Célkitűzésünk szabatosan bevallott, őszintén tiszta. Haladni akarunk az idő szellemével kulturában és kultuszban, mindig csak előre és sohasem visszafelé. Nem adjuk ki iskolánkat és nem engedjük át gyermekeinket megtévesztő és mételyző tanításoknak. Derék kultúrembereket és jó zsidókat, apáik vallását és házuk tradícióját tiszteletben tartó polgárokat akarunk belőlük nevelni.

A vasárnapi választáson a hitközség tagjai közül mindazok résztvehetnek, akik a tavalyi adójukat kifizették, mert csakis ezek a tagok bírnak választói joggal.

— **Egy japán repülő leszállás nélkül akar Berlinből Tokióba repülni.** Tokióból jelentik: Egy japán repülő leszállás nélkül akar Berlinből Tokióba repülni. A repülő holnap utazik Berlinbe. A repülést egy japán lap finanszírozza.

— **Elgázolt az autó egy aradi gyereket.** Ma délután könnyen végzetessé válható baleset történt a Simándi-uton. Egy 9-10 éves körüli fiú játszadozott a kocsitron és nem vette észre a közelgő autót, amely pedig hangosan és sokszor túlkölt. Amikor az autó a gyermek közelébe ért, az ijedten akart menekülni a gépkocsi elől, de zavarában épen az autó elé futott. Az autóvezető már nem tudott lefékezni és elütötte a fiút. A fején megsérült gyermeket az autóval nyomban a gyermek-kórházba vitték. A kis sebesültet ott bekötötték és saját lábán elhagyta a kórházat, anélkül, hogy valaki a nevet megjegyezte volna. Így nem sikerült a baleset szenvedő hősnék nevének megtudni.

— **Halálra ítélték három fiatal kommunistát.** Varsóból jelentik: Lembergben tegnap 3 fiatalok kommunistát halálra ítélték kommunista röpiratok terjesztése miatt.

Halálos baleset érte Segreave őrnagyot

— Motorcsónak-világrekordot állított fel s eközben érte a szerencsétlenség —
Egyik szerelője is meghalt

LONDON, június 13. Segreave őrnagy az elmúlt éjszaka folytatta a motorcsónak világbajnokság körüli kísérleteit. A hét elején a Miss Englanddal folytatta a kísérleteket. Csütörtökön, miközben teljes sebességgel haladt a motor, felrobbant és a csónak lángokba borult. Segreavet és szerelőjét sikerült kimenteni. Az őrnagy ezután a Miss England II-vel folytatta kísérleteit, de a versenyző karrierje most tragikus módon félbeszakadt. Segreave pénteken a versenyutrát 153 kilométeres óránkénti átlagsebességgel, vissza 162 és fél kilométeres óránkénti átlagsebességgel tette meg és túlszárnyalta az amerikai Garwood 154.8 kilométeres óránkénti sebességét. Az őrnagyot halálos baleset érte. A motorcsónak 162 kilométeres sebességgel haladva, a víz alá került. Segreave őrnagyot és egyik szerelőjét kimentették, a másik szerelő azonban a folyóba fulladt. Segreave a baleset alkalmával oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy ma délután meghalt.

Londonból jelentik: Segreave őrnagy katasztrófájáról telefonon értesítették a szerencsétlenül járt sportsmann édesapját, ki nyomban repülőgépre szállt, de már csak egy óra-

val fia halála után érkezett meg a katasztrófa színhelyére. A szerencsétlenül járt őrnagy mielőtt csónakba szállt volna, a barátainak elmagyarázta, hogy az óriási sebességgel haladó motoros kormányán elegendő csak egy milliméternyi rezzenés is és a versenyző halálra zuzza magát.

LONDON, június 13. Segreave halálos kimenetelű szerencsétlenségéről még a következőket jelentik: A Windermeere-tavon, a Miss England II. versenycsónakkal kísérletezett Segreave. A csónak örült sebességgel rohant, amikor felborult és eltűnt. Amikor a csónak ismét előbukkant, egy motorcsónak sietett segítségükre, amely azonban csak a versenyzőt és az egyik gépészt tudta kimenteni. A másik gépész nyomtalanul eltűnt. Segreave kar-, láb- és bordatörést szenvedett, ezenkívül idegrázkódást is kapott. Amikor alélt állapotából magához tért, nyomban gépésze után érdeklődött. Egy közeli házba szállították, ahol felesége karjai között kiszenvedett. Mai kísérlete alkalmával az őrnagy kijelentette, hogy

vagy feljavítja a rekordot, vagy meghal.

Mind a két óhaja teljesült.

Segreave 110.11 mérföldre javította a rekordot a régi 96.25 mérfölddel szemben.

Holnap tisztázza álláspontját az aradi liberális párt

— Manolescu szenátor, az aradi tagozat elnöke Aradra érkezett —

ARAD, június 13. Mint ismeretes, a belpolitikai kérdésekkel kapcsolatosan a liberális párt aradi tagozata több összejövetelt tartott, azonban a helyzet komplikáltságára való tekintettel érdemleges döntést nem tudott hozni. Az aradi liberálisok között kétféle áramlat uralkodik. Az egyik Bratianu György mögé szeretne tömörülni, a másik pedig Bratianu Vintila mellett tart ki továbbra is. Az aradi liberális pártban felmerült differenciák tisztázására és annak megállapítására, hogy az aradi párt Bratianu Györgyöt avagy Vintilát

kövessen-e, ma az aradi gyorsal Aradra érkezett Manolescu szenátor, a liberális párt aradi tagozatának központi elnöke.

A liberális párt aradi tagjai a városi kávéházban várták Manolescu elnököt, aki oda 12 órakor meg is érkezett. A liberális párt ott egy előértekezetet tartott, amelyen a párton belül felmerült vitás kérdéseket beszéltek meg nagyobb vonásokban és elhatározták, hogy holnap összeülnek és akkor fogják tisztázni a liberális párt állásfoglalása körül felmerült nézeteltéréseket.

— Szerencsétlenség egy iskolaépítésnél. Miskolcra jelentik: Egy iskolaépítésnél három munkás és három munkásnő, akik egy tetőszerkezeten dolgoztak, lezuhantak az állványról. A három munkásnő súlyos sérüléseket szenvedett. Ezzel szemben a három munkás csak jelentéktelenül sértült meg.

— Tűzvész egy Munkács melletti községben. Ungvárról jelentik: Ujkienőcon, Munkács községében ma óriási tűzvész pusztított. Tizenhat ház porrá égett és negyven család vált hájektalanná. A kár meghaladja a fél millió cseh koronát. A csendőrök az utolsó pillanatban mentették ki a élő gyermekeket az egyik égő házból.

— Különös halálos ítélet. New-Yorkból jelentik: Carron Cityben (Nevada állam) halálra ítélték egy gonosztevőt. Az ítéletet a következőkép hajtották végre: Az elítéltet egy székhez kötötték és közvetlenül arca elé egy fedényt helyeztek, amelybe gyilkos gázt fejlesztő vegyszereket dobtak. Mikor a gáz már szállingózni kezdett, rákiáltottak az elítéltra: „Végy mély lélegzetet!” A szerencsétlen ember haláltusája három percig tartott.

— Chilevitz Rózsi növendékeinek vizsgálódása holnap, vasárnap délután 5 órakor a Központi termében.

— Dr. Goldschmidt hazaérkezett. Ismét rendel.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztó közönséget, hogy a magasfeszültségű légvezeték javítása miatt, folyó évi június hó 13-én, vasárnap, az áramszolgáltatás reggel 7 órától délután 2 óráig szünetelni fog: a Calea Aurel Vlaicu, Sága és Gájban.

— Ma megjelent a „Der Deutsche Rundfunk” legújabb száma, amelynek gazdag tartalmából kiemeljük az alábbi cikkeket: Nők a sportban, Berlin új muzsikája 1930-ban, Jelentés az „Orpheusból”, Leánykereskedés?, A német futball öskorából, gyönyörű képek, rovatok tartják a rendkívül érdekes német hetilapot.

Dühében felesége podgyászához vágta a benzínlámpát, amely tüzet okozott

BUDAPEST, június 13. A Konti-uoca 7. számú ház házmestere Pfeifer-Roth Lajos összevesszett feleségével, aki elhatározta, hogy elhagyja férjét és egy barátja társaságában csomagolni kezdett. Zeigler Jeromos háztulajdonos a nagy lárma feleségével együtt megjelent a házmester lakásán és csitítani akarta. Pfeifer-Roth erre olyan dühös lett, hogy a keze ügyébe eső benzínforrasztó lámpát felesége podgyászához vágta. A lámpa felrobbant és lángba borította a szobát. A házmester erre kirohant és a benlévőkre zárta az ajtót. Zeiglernek csak nagy nehezen sikerült eloltani a tüzet, de még így is a házmesterné és barátja súlyosan, a háztulajdonos és felesége könnyebben sértült meg. Pfeifer-Roth önként jelentkezett a rendőrségen.

Báró Solymossy Lajos

mint román állampolgár nem ismeri el a magyar bíróság illetékességét.

A magyar Kuria is megállapította, hogy az egykori magyar képviselő ügye magyar bíróság elé tartozik.

BUDAPEST, június 13. Báró Solymossy, László borosjenői uradalomhoz tartozó Acélházapusztán éveken át gazdatiszt volt Nagy Antal. 1918 novemberében a forradalom alatt a gazdatiszt családjával együtt emmenekült a birtokról. 1919. januárjában, minthogy báró Solymossy László időközben meghalt, örököse, báró Solymossy Lajos, volt munkapárti képviselő levelet küldött a gazdatiszt felé, amelyben felszólította, hogy szolgálati helyét újból foglalja el, mert ha továbbra is távolmarad, azonnali hatállyal el fogja bocsátani. A gazdatiszt nem tért vissza az uradalomba, mire a báró a szolgálatból valóban elbocsátotta.

Évekkel ezután a gazdatiszt pert indított a báró ellen és kérte a bíróságot, hogy az elbocsátást jogtalannak minősítve, részére havi 100 pengő nyugdíjat ítéljenek meg. Elismerte azt, hogy a báró felhívására sem tért vissza a birtokra, azonban ezt azzal indokolta meg, hogy 1918 novemberében, a forradalom alatt Aradmegyében a magyar emberek élete s vagyona nem volt biztonságban, kénytelen volt tehát onnan emmenekülni. Ez a helyzet változatlan maradt akkor is, amikor a báró őt visszatérésre szólította fel, maga és családja élet- és vagyonbiztonsága érdekében tehát az uradalomba nem mehetett vissza. A gazdatiszt szerint jogos ok volt arra, hogy a báró felhívásának ne tegyen eleget, miért is azonnali hatályú elbocsátására a kellő alap nem volt meg, illetve a szolgálati viszony még ma is fennáll, aminek az a következménye, hogy a báró legalább is nyugdíjat köteles neki fizetni.

A per a miskolci törvényszék előtt indult meg, mert a bárónak a törvényszék területén, Apateleken is birtoka van. Báró Solymossy Lajos ügyvédje a magyar bíróság illetékessége ellen pergató kifogást emelt és arra hivatkozott, hogy a báró román állampolgár, a nyugdíjfizetési kötelezettség el nem választható a borosjenői uradalomtól, ez pedig Románia területén fekszik és az ügyet csak román bíróságok bírálhatják el. Egyébként hivatkozott arra, hogy a gazdatisztet jogosan bocsátotta el.

A miskolci törvényszék, majd a debreceni ítéltábla azonban a román állampolgárrá lett egykori munkapárti képviselő pergató kifogását elutasította és az ügyet érdemben bírálta el. Mindkét bíróság megállapította azt, hogy 1918 novemberében Aradmegyében olyan rendkívüli viszonyok uralkodtak, amelyek a gazdatiszt emmenekülését indokoltá tették és hogy ezek a körülmények akkor is fennállottak, amikor a báró a gazdatisztet visszatérésre hívta fel. Ezek szerint az elbocsátás nem volt jogos, a báró tehát nyugdíjat köteles fizetni.

A Kuria Tettér-tanácsa elfogadta az alsóbíróságok álláspontját, megállapította, hogy a perben magyar bíróság illetékes, sőt azt is leszögezte, hogy a gazdatiszt elbocsátása jogtalan volt és a rendkívüli helyzetben az a felhívásnak nem tartozott eleget tenni. A Kuria azonban a nyugdíj összegének tisztázása céljából újabb bizonyítást rendelt el. Ezért utasította a debreceni Táblát, hogy állapítsa meg, mennyi ingatlant örökölt báró Solymossy Lajos, mennyi van ebből ma is tulajdonában, milyen anyagi körülmények között él és hány nyugdíjas ellátásáról köteles gondoskodni. A bizonyítási eljárás lefolytatása után fogja csak a Kuria az összeget megállapítani.

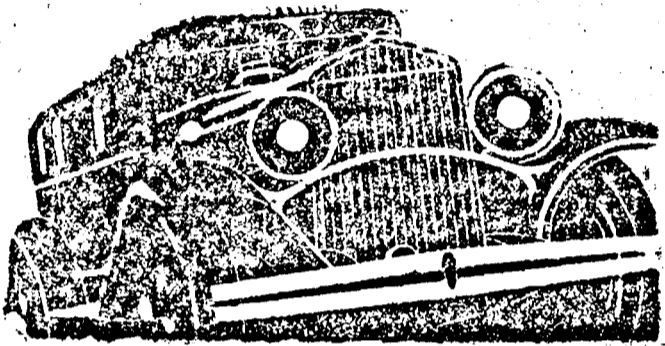
GONDATLAN VEZETŐK

Ha egy törcsmotort vezet — akár könnyelműségből, akár tudatlanságból — saját magát és másokat veszélybe hoz, akkor a légyan és azonnal működő hidraulikus Chrysler fék az Ön kocsiját azonnal lefékezi. Minden csuszás, lökés vagy kócedelem nélkül.

Ha a forgalom hirtelen Önt hirtelen veszélybe hozza — a hatalmas Chrysler felgyorsulás gyorsan és fáradtság nélkül ismét biztonságba helyezi. Egy nyomás a hosszú kapcsolókarnál — minden zaj vagy megszakítás nélkül — máris a Chrysler 4 sebességű sebességváltó acceleráció-fokozatára van kapcsolva. És Ön 100 kilométeres tempóban rohan tovább, ha akar — a hathengeres felgyorsuló motor teljes erejével. A motor az üzemanyag minden egyes atomját kihasználja, amelyet a Chrysler vakuumporlasztó és a legújabb, mechanikus üzemanyag-pumpa készletébe helyez.

A Chrysler mérnökök egy olyan kocsit építettek, amely egy érintésre megáll — és egy hatalmas szökéssel gyorsul. Önnek biztonságot, lendületet és nyugodtságot kölcsönöz a manapság annyira forgalmas utcákon.

Chrysler 77. 4 sebességű sebességváltóval. 7 modell.
Chrysler 70. 4 sebességű sebességváltóval. 5 modell.
És a Chrysler 66. 5 modell. Nézze meg a legközelebbi Chrysler képviseletnél azonnal a három hatalmas Chrysler modellt. 77-70-66 Chrysler '75'! Chrysler '65'. A négy-hengeres Plymouth szintén Chrysler-gyártmány.

CHRYSLER

AUTÓ-ÜZEMELTETÉS, ÉRTÉKELÉS, REPARÁCIÓ

Egy
pillanat
alatt
engedelmes
kocsi
az Ön
egyetlen
mentőse!

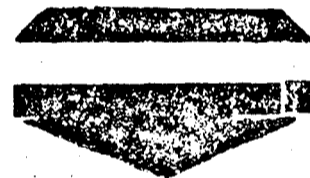

Hirdessen

a 45 éve fennálló

Aradi Közlönyben

SPORT KÖZLÖNY

Schmehling lett a profi nehézsúlyú box-világbajnok

Sharkey kétszer ütötte ki Schmehlinget — Először a gongütés miatt nem számolták ki a németet, másodszor pedig szabálytalan ütés miatt diszkvalifikálták az amerikai

NEW-YORK, június 13. Amerikai idő szerint este 10 órára volt kitűzve a Schmehling—Sharkey boxvilágbajnoki mérkőzés kezdete, de már 8 órakor zsúfolásig megtelt a „Yankee-stadion” az érdeklődők óriás tömegével. A mérkőzés kezdetére mintegy százezer főnyi néző gyűlt össze a boxaréna nézőterén.

A rend fenntartására 650 rendőr, 450 jegyszedő és 400 ellenőr ügyelt.

A két ellenfél pontosan 10 órakor lépett a porondra, a közönség hangorkánszerű üdvözlése közepette. A mérkőzés favoritját a közönség tulnyomó része az amerikai Sharkyban látta, nagyobb rutinjánál fogva. Sharkey győzelme mellett tanuskodott még az amerikai boxoló nagyobb testsúlya és ami a legfontosabb, higgadt lelkiállapota is. Kevesen voltak, akik a négy évvel fiatalabb, kisebb multu és általában kevésbé rátermett Schmehling győzelmét remélték.

A két boxorítás barátságos kézfogással üdvözli egymást. A vezető bíró megadott jelére megindul a nagy küzdelem. Már az első menetben látszik Sharkey fizikai és technikai fölénye. Remek egyenesei sorra ütnek a német arcán. A második menetben Schmehling minden akaratot összeszedve, támadni akar, azonban Sharkey imponáló stílusban egymásután védi a német ütéseket. A harmadik me-

netben az amerikai ütéseinek sorozata pörölycsapásként zug Schmehling fejére. A menet végén a német összeesik és csak a gongütés menti meg a kiszámolástól. A negyedik menetben mindenki Schmehling kiütését várja. Sharkeynek egy hatalmas ütessel sikerül is leterítenie Schmehlinget. A német boxoló életlenül terült el a ringben és a vezető bíró ráolvassa a tizet. Az alélt német boxolót öltözőjébe viszik és ott élesztgetik, amikor a zsüri kihirdeti az eredményt.

A professzionista nehézsúlyú boxolás világbajnoki címét — hangzik a spaeker szava — Max Schmehling Németország, nyerte. A zsüri az amerikai Jack Sharkeyt szabálytalan mélyütés miatt diszkvalifikálta.

Az eredményhirdető szavait Sharkey sapadtan hallgatta végig. Az újságírók érdeklődésére azonban, lovagias sportember módjára kijelentette szarkazmustól elfojtott hangon, hogy tényleg szabálytalanul terítette le Schmehlinget, de a mélyütés csak véletlen műve volt.

A new-yorki lapok kivétel nélkül az első oldalon foglalják közre a világbajnoki mérkőzéssel. Valamennyi lap közleménye megegyezik abban, hogy a nagy összecsapás nem nyújtotta azt a sportot, amelyet a közönség várt. Sharkey diszkvalifikálását is elismerik kivétel nélkül az amerikai lapok

A mérkőzésen közel egy millió dollár bevétel volt. Az óriás bevétel tekintélyes százalékát a rendezőség jótékony célra adta.

Sharkey diszkvalifikálása által a világbajnoki címhez jutott Schmehlingnek Berlinben halálhírére költötték. Egy késő éjszakai new-yorki jelentés az új világbajnok halálhírére megcáfolja és arról számol be, hogy Schmehling a Sharkey szabálytalan mélyütése következtében súlyos természetű szerv-eltváltozásokat szenvedett.

Schmehling győzelme Európában igen nagy örömet keltett, mert 1889 óta, 41 évig európai boxolónak nem sikerült a büszke világbajnoki címet megszerezni.

O Összeállították a vasárnapi Arad—Temesvár válogatott mérkőzésen szerenció aradi csapatot. Aradkerület válogató bizottsága tegnap este ülést tartott és kijelölte azt a tizenegy játékost, akik vasárnap Arad futball-sportjának jó hírnevét vannak hivatva megvédeni a temesvári reprezentatívok ellen. Decin—Husztig, Albu—Neteda, Braun, Szabó I.—Igna, Medve, Barbu I., Bali, Barbu II. csapatot pillanatnyilag legjobb megoldásnak kell tekintenünk. A szóba jöhető játékosok közül Mikósi térszerűlésekkel laborál, Bayert és Weicheltet viszont katonai szolgálatauk akadályozza meg a mérkőzésen való részvételben. A temesvári csapat összetételét nem hozták a nyilvánosságra, de a temesvári futball erejét ismerve, tudjuk, hogy elsőrendű játékerőt fog az képviselni. A két ösrivális város reprezentatívainak összecsapása előreláthatólag most a szokott élvezetes játékot fogja nyújtani.

O A genfi bajnoki torna. Budapestről jelentik: Az újpesti futballcsapat június 23-án részt vesz a genfi bajnoki tornán. A bajnoki mérkőzésre a következő csapatok neveztek be: Slavia, Vienna, Balbau, Fürt és Újpest. Az Újpest nagy ambícióval készül, hogy a közép-európai kupadöntő után, a bajnoki tornát is megnyerje.

O A „Josif Vulcan” algimnázium évfárá tornaversenye. Tegnap délután tartotta a „Josif Vulcan” algimnázium az AAC Török Gábor-uccai sporttelepén szokásos évfárá tornaünnepélyét. Az ünnepélyt a növendékek katonás felvonulása vezette be. A felvonulás után a növendékek különböző szabadgyakorlatokat mutattak be. A futószámokban a következő eredmények voltak: I. osztály, magyar szekció: 1. Hofer, 2. Gáber, 3. Kele. II. osztály, magyar szekció: 1. Truli, 2. Permozer, 3. Fischer. III. osztály, magyar szekció: 1. Homorka, 2. Szerinka, 3. Braunmüller. I. osztály, román szekció: 1. Santi, 2. Truta, 3. Ardelean. II. osztály, román szekció: 1. Prister, 2. Stoll, 3. Savulov. III. osztály, román szekció: 1. Draga, 2. Faur, 3. Tudor. Távolugrás: 1. Draga 5 méter 25 centiméter (figyelemre méltó eredmény), 2. Faur 4 méter 94 centiméter, 3. Gavris 4 méter 46 centiméter. A tornaversenyt az intézet román és magyar szekciójának futballmérkőzése fejezte be. A mérkőzést a román szekció nyerte 4:0 arányban, Gavris, Faur, Ilin és Tudor góljaival. A tornaverseny kifogástalan rendezése és a növendékek fegyelmezett munkája Grau Ernő és Neidenbach Ödön tortatanárok érdeme.

O Aradi csapatok kudarca Resicán. Resicáról jelentik: Az UDR és az RMTE közös rendezésében zajlott le a resicai pünkösdi körmérkőzés, amelyen a két rendező egyesület csapatain kívül, az Aradi MTE egy kombinált csapata és az aradi Olympia vettek részt. A körmérkőzés eredményei: Első nap: UDR—AMTE 3:1 (2:1), Olympia—RMTE 1:0 (1:0). Második nap: RMTE—AMTE 2:0 (1:0), UDR—Olympia 2:1 (2:1).

O Tennisz Egyesület alakult Pankotán. Pankotáról jelentik: Itt jegyezzük meg, hogy az idén megalakult Pankotán a Tennisz Egyesület, Naponta 20 játékos trenirozik a pankotai tenniszpályán. Rövidesen az egyesület versenyt is fog rendezni, melyre meghívja a környékbeli tenniszegyesületeket. A tenniszegyesület megalakítása Feszler József és Titizer Ferenc érdeme.

BERLIN, A REKLÁMVÁROS

Regény mint hirdetési terep, a kibérelt kopasz fej s a röpcédulák különlegességei

— Az „Aradi Közlöny” berlini tudósítójától. —

BERLIN, június 13. Lárma és rengeteg ember az Alexander-Platznak mellékküccsuján. Üzlet-üzlet hátán, mozi mozi után, vállamosok, autóbuszok, földalatti vasuti állomás, magasvasuti állomás. Százvezrek fordulnak meg itt egyetlen nap alatt. S mindenki pénzért fut, talán nincs is más gondolata.

Nincs más gondolata? Röpcédulát nyomnak a kezükbe. A nyomtatott szöveg így kezdődik:

— Olvasta már Döblin „Alexander-Platz” című regényét?

Az ember meglepedik, hogy itt, az üzleti negyedben ilyen ideális javakat propagálnak. Tovább olvassa a röpcédulát:

— Ha olvasta a regényt, akkor a hetvenharmadik oldalon találkozik X. kávéház nevével. Ez a kávéház a legkittinőbb kávéház egész Berlinben. Keresse fel egyszer s meg fogja látni, hogy a híres regényíró nem érdemtelenül említette meg könyvében!

De nemcsak a kávéház csap magának ilyen reklámot, hanem vendéglők, üzletházak, sőt gyárak is. Döblin ugyanis sokat olvasott könyvében mindenütt a valóban létező kávéházakat és üzleteket szövi be az események közé. Azt mondják, hogy külön szerződése van a könyvében említett cégekkel. De nemcsak a regényíró csinált jó üzletet, hanem nyilvánvalóan az illető cégek is, mert most nyakra-főre találni Berlinben komoly üzletembereket, akik azelőtt egyáltalán nem érdeklődtek az irodalom iránt, most pedig jönevű, beérkezett írók és poéták után kutatnak. A kettős könyvelésbe így vohat be az irodalom.

A Friedrich-Strassé is egyik gócpontja a berlini forgalomnak. Az egyik sarkon óriási embertömeg. A járókelők természetesen mind megállnak és nyujtogatják a nyakukat, hogy ők is láthassák azt, amit érdemes látni. Végre felfedezzük az attrakciót. Nyugodt léptekkel, fődétlen fővel és zavartalanul halad az ucán egy tekintélyes ur. Őt üdözl a kíváncsiság. A feje kopasz, mint a billiárdgolyó. Ezt a kopasz fejet bérelte ki egy berlini cipőkrémgyár. Különböző színű, ragyogó krémekkel festették ki az óriási glancin a hirdetés:

— Cipője fényesítésére sohase használjon más pasztát, mint...

Hiába, a berlini reklám máholnap tulszárnyalja Amerikát.

A Kurfürstendammon. Délelőtt itt olvanok dumálnak, akiknek a semmittevés a legnagyobb munkájuk. Az egyik uccakeresztkezésnél érezzük, hogy valaki megragadta a kezünket. Mi az? — riadunk fel. Nem ismerjük az urat, aki előttünk áll. Valamit mormog, mint ha köszönetet akarna mondani, futó pillantást vet a tenyerünkbe s azután megszólal:

— Ön ez, ön ezt akarja, önnek az életben legutóbb ez történt...

Néhány frappáns adatot mond a járókelő életéről és személyéről. Utána cédulát nyom az ember markába. A cédulán egy név és egy lakáscím olvasható. Nyájasan köszön s továbbmegy.

Ez a szokásos trükkje egy tenyérben olvasó művésznek, aki tisztában van a közönség lélektanával. Ugyanazzal foglalkozik, a rengeteg berlini tudós kártársa, azzal a különbséggel, hogy nem a lapokban hirdeti és nem a dolgozószobában várja a vendégeket, hanem egyszerűen kiáll az uccára s így anódon verbuválja publikumát.

Berlin legjobb vívmánya s nagyüzemszerűen dolgozó fogászati intézetek. Egy tucat páciens ugyanabban az időben és ugyanabban a teremben kezelnek. Ha valamelyiknek fáj a furó, megvizsgálódhatik, hogy mellette álló társai ugyanazokat a fájdalmakat szenvedik. A tizenkét furókészülékét ugyanaz a gép hajtja. A reklám sem hiányzik. Az uccai járókelőknek röpcédulát nyomnak a kezébe. A nyomtatvány, csáb-

tóan ismerteti azokat a dolgokat, amelyek az intézetben a páciensekre várnak. Így például: „Külön speciális eljárás az érzékeny és féltékeny személyeknek”. Főbb csábító az „Ingyenes kezelés” ígérete. Az ily ajánlatnak igazán nehéz ellentámasztani. Mindenestre feltétele is van az ingyenes kezelésnek és pedig az a „mellékes” feltétel, hogy az illetőnek — előbb egy fogsort kell rendelnie. Ebben az esetben a foghuzásnál még az érzéstelenítésért sem számítanak fel semmit. — Az embereket természetesen megragadja az „Ingyen” szó és elfelejtik, hogy nem annyira pénzhányból, mint félelemből szokták kitolni a végsőkig a fogorvos igénybevételeit.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

= Ismét tárgyalnak a román-csehszlovák kereskedelmi szerződésről. Prágából jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Tegnap reggel érkezett Prágába az a román delegáció, amelynek feladata a Bucurestiben megszaktított kereskedelmi szerződés tárgyalásokat folytatnia. Mint ismeretes, a bucaresti-i tárgyalások oly kedvezően haladtak, hogy minden remény meg van arra, hogy a most Prágában folytatandó tárgyalások definitív eredménnyel fognak végződni. A delegáció tagjai Comsa szenátor, a Marmorosch, Blanc & Co. vezérigazgatója, Caramfil igazgató, Ordigan, a kereskedelmi kamarák központjának elnöke, Soepke szenátor, Constantinescu, a pénzügyminisztérium vezérigazgatója, Dimitrescu, a kereskedelmi minisztérium vezérigazgatója, Tulea, a kereskedelmi minisztérium igazgatója, Dascalescu, a prágai román követség kereskedelmi attaséja.

= A magyar részvények értékesítése. A magyar Statisztikai Szemle legutóbbi száma közli, hogy a budapesti tőzsdén jegyzett részvények árfolyamalakulását jelző tőzsdé hírek 16,3 százalékról 15,8 százalékra estek. Jelentősebb mérvű árfolyamlemorzsolódást szenvedtek a bányák és téglagyárak, továbbá a cukorgyárak és a vegyészeti vállalatok részvényei. Míg árfolyamfelesleget csak a gáz- és villamossági vállalatok részvényei értek el.

= Felmondtak a visszaéléseket elkövető vámosoknak. Aradváros vezetősége ma fejezte be a vizsgálatot az ujaradi híd vámjánál alkalmazott vámosok ellen. A vizsgálat adatai szerint Budin Simon vámeellenőr, Dragalina Pál, Indrican Florea, Bosnyac Sava, Crisan János, Bede András, Bancigan Pál és Peru János vámosok hónapok óta ajándékokat fogadtak el a termelőktől, szállítóktól és kereskedőktől, hogy számukra a vámolásnál a város kárára előnyöket biztosítsanak. Ebből kifolyóan kiszámíthatatlan összegekkel károsodott a város. A város vezetősége nem akarta a vámosokat egyik napról a másikra megfosztani állásuktól és ezért a törvényes határidőre felmondtak nekik.

= Magyarországon kormányrendelettel akarják szabályozni a kenyérárakat. Budapestről jelentik: Az Est értesítése szerint a kormány oly rendelet kibocsátására kér felhatalmazást, mely mindenkor szabályozná a kenyérárakat. Ezzel megakartják előzni azt, hogy a Boletta-rendszerre hivatkozva, a kenyér ára aránytalanul emeltessek.

= Az aradi piaci árak. A mai heti piacon a következő árak alakultak ki: Tojás darabja 1.40—1.50 lej, kövér liba darabja 300—360 lej, sovány liba 150 lej. A csirke pária 50—80 lej, tehénturó kilója 12—14 lej, juhturó 35—40 lej, vaj 100—120 lej, tejfel literje 35—40, tej 5—6 lej, kalarábé 2 darab 1 lej (lényegesen olcsóbb mint a múlt héten), bab 10—12 lj, burgonya kilója 2—3 lej (tegnap 4—6 lej volt), hagyma kötegenként 1 lej, cseresznye literje 14—18 lej, uborka darabja 2—7 lej. A gabona árai a következők voltak: Buza 470—480, rozs 220—230, zab 320—340, tengeri 210—220 lej métermázsánként.

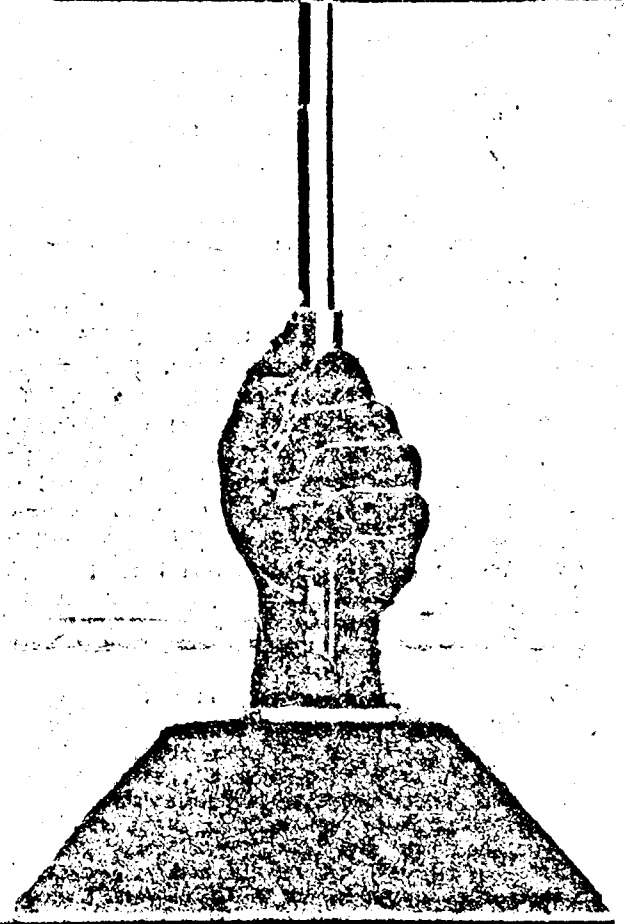
AZ ÚJSÁG

Utazási Irodája

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körut 43.
levélben is készséggel áll mindenkinek
rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához
forduljon felvilágosításért. — Szakszerű
válaszok, gyors és pontos elintézés.

A nagynémetek a Habsburg-restaurálás ellen

BÉCS, június 13. A nemzeti-tanács mai ülésén Hampel dr. a Heimwehr-mozgalommal kapcsolatosan fellépést keltő kijelentéseket tett. A Heimwehrről olyan hírek keringenek, hogy restaurációs törekvésekkel foglalkoznak és kapcsolatuk van a magyar legitimistákkal. Illetékes politikai körökben kijelentették, hogy a nagynémet-párt, ha kell a pokollal és az ördöggel is szövetezik, ha arról van szó, hogy lehetetlenné tegye a restaurációs törekvéseket.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

SZOMBAT, június 14.

Bucuresti. 18. Rádiózenekar. 19.30. Rádiózenekar. 21. Szindarab 21.45. Moscopol énekes előadása. 22.15. Szarvas hegedűművész játéka. — Belgrad. 18.30. Délutáni zene. 21. Operettzene. 22. A belgrádi vonósnyegyes játéka. 23.15. Kávéházi zene. — Berlin. 20.50. Paganini-est Wand den Berg hegedűművész és a rádiózenekar előadásában. 22. Tenorének és zenekar. Utána tánczene — Königsbrunnsterhausen. 19.20. Vidám felolvasás a kutyáról. 19.40. A zene évezredei. 21. Lehár: „A drótosztól” című operettje Hamburgból. Utána: Berlini műsor. — Milano. 18. Gramofon. 20.15. Vegyeszene. 21.20. Polyórászenek. 22.15. Kamarazene. Utána: Vegyeszene. — Róma. 18.15. Gramofon. 18.30. 10 számból álló vegyes hangverseny. — Torino. 18. Gramofon. 20.15. Könyvű zene. 21.30. Opera. 22.30. Könyvű zene. Wien. 12. Macho-zenekar. 14. Derűs gramofon. 16.30. A Geiger-zenekar játéka Neville Nóra éneklésével. 19. A Rothschild-vonósnyegyes Kaufmann Armin B-dur vonósnyegyesét játsza. 20.30. Gardl Mária operaénekesnő ária- és daletje. 21. A Wieri Schubert-szövetség ünnepi hangversenye. Előadók: Stransky Jozefina hangversenyénekesnő, Benesch csellóművész, a Stiegler-négyes és a wieri akadémia zenekari egyesület. 22.

A filmzene az idők folyamán, Grünfeld Richard bevezető és összekötő szavaival, a Römisch-zenekar előadásában. — **Zágráb** 21. Belgrád, 23.10. Táncczene — Budapest, 10.15. A rádió hárikvartettjének hangversenye. 10.30 Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 12.10. Nemzetközi vízilázszózat. 1. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 1.05. Eugen Stepat orosz balalaika zenekarának hangversenye. 1.25 Hírek. 1.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés. 3.30. Hírek. Élismiszerárak. 4. Piaci árak, árfolyamhírek. 5. Szalay László dr.: „A pusztá balladája“ a) Molnár György, b) A vak madárka. Felolvassa Fejér József dr. 5.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés, hírek. 6. Székely Vladimír ny. h. rendőrfőkapitány előadása: „Utazol! Övakodj a szállodátolvajtól“. 6.30. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye az Angol parkból. Vezényel: Fricssay Richard zenéigyi igazgató. 7.50. Glaz Oszkár felolvasása: „A mecenás“. 8.25. A m. kir. Operaház évadzáró díszelőadásának közvetítése. „Hunyadi László“. Dalmü 4 felvonásban. 11.35. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügétversenyeredmények. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból

VASÁRNAP, június 15.

Bucuresti. 11.45. Rádiózenekar. 17. A Dinicu-zenekar könnyű és román zenéje. 18.30. Dinicu-zenekar. 19. Gramofon. 21. Seidmann szaxofonművész játéka. 21.35. Folescu operaezred dalestje. 22. A Mutafianmandolinzenekar játéka. — **Belgrád**, 11.30. A Sztanko-vics-dalegylet ifjusági énekkara. 17.35. Kávéházi zene. 20.30. A nyomdászdalegylet hangversenye. 21.30. Katonazenekar monstre-hangverseny a Szokol-ünnep alkalmából, négyezer zenesz. közreműködésével. 23.45. Gramofon. — **Berlin**, 17.30., Szórakoztató zene. 20.30. Zongorajáték. 21. „Tegnapról tegnapelőttre“ címen Conradi, régi berlini zeneszerző tíz számból álló estje. Utána táncczene. — **Köln**, 17.30. Hamburgi kkkötői hangverseny. 9.50. Potsdami harangjáték. Utána harangszó Berlinből. 12.30. Német népdalok. 13. Wagner-operák részletei Leipzigból. 15.30. Hangverseny. 16.50. Szerelmi dalok Brahmtól. 17.30. Szórakoztató zene. 22.30. Köln. Utána Berlin. — **Milano**, 18. Kis zenekar. 20.15. Vegyes zene. 21.30. Mascagni: „Fritz barátom“ című operája. Utána könnyű zene.

Róma. 18.30. Ének- és zenekar, tánczene, vagy sportközvetítés. 22.02. Zandonai: „Romeo és Julia“ című háromfelvonásos operája. **Wien**, 11.30. Egyházi énekarok. 14.30. Offenbach: „Oriusz a pokolban“ című rövidoperettje gramofonon. Utána részletek régi és új operettekből. 16.30. Zongora- és énekelőadás; zongorázik Bass Roderich, énekel Schwarz Éva. 17. A Hyrtl-árvaház fiúzenekarának hangversenye, közvetítés a hinterbrühli parkból. 17.40. Geiger-zenekar. 20. A Mildner-négyes játéka. **Waltor** hárfaművészinnével. — 21.35. Gay: „A koldusopera“ című hangjátékának előadása. Utána a Korngold-jazz játéka Petrov Emil énekével. — **Zágráb**, 12.30. Dölelőtti zene. 21.30. Katonazenekarok monstre-hangversenye a Szokol-stadionból. Utána könnyű zene. — **Budapest**, 10. Ujsághirek, kozmetika. 11. Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Enyedy Andor miskolci lelkész. 12. Egyházi népének a Jézus Szent Szíve templomból, Szentbeszédet mond Csávossy Elemér jézustársasági atya. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. 1. honvédegyezred zenekara fuvóegyüttetésének hangversenye. 3. Gramofonhangverseny. 4.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Horváth Károly okl. gépészmérnök: „Baleset-elhárítás a gazdasági üzemekben“. 5. Rádió Szabad Egyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 6.15. „Bogyi Sándor hejjes pógár, debreceni tajtigás a Studióban“. Simon István novellájából átdolgozta Varkerty Endre. Előadja Kabók György. 7. A Budapesti Filharmóniai Társaság Goldmark-ünnepi hangversenye Keszthelyről, az új múzeum épületéből. 8.40. Részleges sport- és löversenyeredmények. 9.10. A Vakokat Gyógyító Országos Egyesület „Homéros“ női és vegyeskarának dalestje. 10.15. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Márkus-ételetteréből. — 11.45. Pataki-jazz a margitszigeti Spolarich-ételetteréből.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel

NYILTTÉK.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

A fájdalomtól mélyen sújtott szívvél tudatjuk, hogy felejthetetlen jó édesanyánk

özv. Hacker Jakabné

szül. Szüsz Róza

tevékeny életének 70. évében f. hó 10-én Budapesten elhunyt.

Örökké gyászolják gyermekei:

Gizi, Eszti, Irtj. Őrs Pálné, Adolf és unokái, Löbl Lili és Hacker Trude.

Minden külön értesítés helyett.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám.

Juhász Gábor fűszertüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számban feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK BÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kiírt szavak a fűzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magát, hogy az olyan apróhirdetéseket szövegét, amely eredeti alakjában nem kénytelen megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködéskre válaszolunk. Ajánlatok jelígis levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

LEVELEZÉS.

ELENYELNEK levele van. 2578

JUNIUS 17-én megbeszelt időben és helyen feltétlenül várom. Bújön? Csokolom. 2573

ALKALMAZÁS.

JO BIZONYÍTVANNYAL két tagu családhoz önállóan főzni tudó mindenféle lány azonnal felvétetik. Jelentkezni délután 3-4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában. 2453

SZAKÁCSNÉ kerestetik, volt Ferdinánd-ucca 2. első emelet. 2484

FÉNYEZŐ MESTER vagy idősebb segéd kerestetik, ki önállóan tud cucozni. Cluj, Dorobantilor 58. 109

KERESÜNK ügyvédöt írók és privát lakások látogatására magas jutalék mellett egy könnyen elérhető szép cikke. Keresési lehetőség napi 500-tól 600 lejig. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában. 2505

JÓLÉTOZO mindenest keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában. 2504

KERESÉK román titkár jó és helyesírással, ki gépiró. Rejina Agricola Arad, Kulturpalota, aité 20. 2513

LAKÁS.

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában.

Kiadó

négy-szobás, fürdőszobás, konyhas lakás éléskanrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTELFELHÍRÁS.

ANTIK FESTMÉNYEK. perzsaszönyeg-gek, intarziás antik garson háló, intarziás antik szekrény és ágyak, Biedermayer kredenc és divány, virágállványok, szalókok, komódok, vitrinek, ebédlő, háló, uriszoba butorok, hintaszék, márkás zongorák, nyest boák, tiükrök, bőrdöböcök, paravánok, álló villanylámpák, kitömött madarak, filé-storok, filé dupia ügyterítő és asztalterítők, asztalnemük, díszágyak stb. kaphatók. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Arad, Str Horia (Széchenyi-u) 1. sz. Neuman-palota 1000

DESZKAT, használat keresek megvételre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóházába kérek. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KÉT szoba, konyhas 1-ső emelet lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában

EGYSZOBÁS konyhas lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

CSINOSAN bútorozott szoba, fürdőszoba használatra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházában. 2512

FŐTÉREN kétszobás, konyhas lakás azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóházában.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz áron.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabadság-tér) 10. szám.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszálloda vezetése alatt megnyitott

Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 26-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitünő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Makulatura,

tiszta lappéldányok

csomagolásra,

5 kgr.-os kö-

tegekben

rendkívül olcsón

kaphatók az Aradi Köz-

löny kiadóhivatalában.